

Lucius Shepard

Dějiny lidstva

(Human History)

Starý Hay povídá, že příběhy (a už jich odvyprávěl dost, aby šel považovat za odborníka) musejí mít začátek, prostředek a konec, jež dohromady vytvářejí tvar, pohyb, jaký potěší ucho posluchače. Abych tudíž dal svému zápisu událostí několika týdnů v Edgevillu a kraji kolem správnou fazónu, musím začít před začátkem a sepsat falešný úvod, aby osvětlil pozdější dění. Nejsem si jistý, jestli se tak nejlíp přidržím pravdy. Někdy mám dojem, že by bylo nejlepší skočit rovnou do děje a přeskakovat v chronologii dopředu a dozadu, jako když člověk něco vypráví poprvé, plný vzrušení. Ale když už jsem předtím nic nenapsal, chytím se osvědčených cest a zařídím se podle Hayovy rady.

Takže se to stalo v létě, když se opice a tygři drží na vysočině, v zasněžených horách na východ od města, z Windbrokenu od severu nebo ze vzdálenějších měst přicházejí cizinci, obchodovat nebo se usadit, a vyjet na pláně je víceméně bezpečné. Edgeville je zastrčený v kaňonu tvaru podkovy, co má barvu jako nepálené cihly, ve skále jsou doličky jakoby od velikých palců. Domy a dílny, většinou nabílené a pokryté šindelem, se tlačí k slepému konci kaňonu, zatímco vstup chrání zátarasy z ostnatého drátu, příkopy a nejružnější pasti. Za kaňonem začínají pláně, udusaná pustina, na první pohled nekonečná, a ztrácejí se až ve věčné tmě na obzoru. Tam žije zvěř a Mizerové, ale za obzorem... no, někdo říká, že tam už nic není.

Toho rána jsem vzal na pláně mladého grošáka, abych se podíval po tygřích kostech, co z nich vyřezávám. Jel jsem na východ k horám, držel jsem se těsně u skal a sotva jsem ujel pár mil, uslyšel jsem houkání stroje. Ze zvědavosti jsem k němu zamířil a o míli dál jsem u paty útesu uviděl červené auto s bublinou místo střechy. Posledně na trhu ve Windbrokenu jsem pár podobných viděl; nějaký čápek je stavěl podle plánů od Kapitánů. Mluvil o nich celé město, ale já na nich nic zvláštního neviděl - jezdit vozem se dalo beztak jenom na pláních. Cizinec v kabině měl zlatou helmu a na ní se mu odráželo slunce. O kus blíž mi došlo, že řidič mačká hřbetem ruky knoflík uprostřed volantu, a proto auto troubí. Nepřestal, ani když jsem grošáka *zarazil* hned vedle vozu, a dělal, že si mě nevšímá. Půl minuty jsem na něj koukal a pak jsem zavolal: "Hej!" Podíval se na mě, ale dál mlátil do volantu. Byl to děsný kravál a kuň ztrácel nervy.

"Hej!" zařval jsem ještě jednou. "Přestaňte s tím, nebo sem slezou opice!"

To ho zarazilo... na chvíličku. Otočil se na mě a řekl: "To si myslíte, že si něco dělám z opic? Hovno!" Pak začal zase troubit.

Z helmy mu do půlky obličeje visela mřížka a zakrývala mu tvář.

Zahlédl jsem bledou nezdravou kůži a šilhavá očka. Pod kombinézou v barvě vozu vypadal vyhublý na kost. "Dělat si z nich nic nemusíte," povídám, "ale když budete dál takhle vyvádět, začnou na vás házet šutry. Opice chtějí svůj klid."

Přestal dělat kravál a vzdorně se na mě podíval. "To nezačnou. Znáám svůj osud. Mám jistou budoucnost."

"Jo?" zasmál jsem se. "A jakápak je?"

Zvedl bublinu a vylezl. Grošák o pár kroků couvl. "Přejeďu pláň," řekl, vypjal hrud' a zvedl bradu; málem byste si pomysleli, že ten záprdek měří tři metry.

"Fakticky?" opáčil jsem a zadíval se na západ na černý obzor. "Máte nějaký poslední přání? Vzkaz rodině?"

"Počítám, že nejsem první," řekl. "Spousta lidí se odsud asi snaží překonat pláň."

"Ne, takovýho blázna jsem ještě nepotkal."

"Zřejmě jste také ještě nepotkal nikoho, kdo by měl mapu." Zalovil v autě, vytáhl pár zmačkaných papírů a zamával mi jimi před očima, až si grošák odfrknul a uskočil stranou. Rozhlédl se kolem, jestli nás nikdo neposlouchá, a pak oznámil: "Tenhle svět není to, za co ho máte... ani náhodou. Tyhle mapy jsem našel na severu a věřte mi, je to hotový zjevení!"

"A co uděláte s Mizerama? Praštíte je po hlavě papírem?" Uklidnil jsem grošáka a sesedl jsem. I s helmou byl řidič o hlavu menší než já.

"Ani si mě nevšimnou. Jedu tam, kam se nikdy neodvážej."

S cvokem se nemá cenu hádat, změnil jsem tedy téma. "Před Mizerama se neschováte, když takhle troubíte už na opice. Proč to vlastně děláte?"

"Rozjíždím se," odpověděl. "Sbírám energii."

"Na vašem místě bych to dělal dál od skály."

Podíval se na vršek útesu. "Ty opice jsem nikdy neviděl. Co jsou vlastně zač?"

"Mají bílý kožichy a modrý oči... aspoň většinou. Velký jako člověk, ale hubenější. A taky asi tak chytrý."

"Tomu nevěřím," povídá. "Ani slovo."

"Já tomu taky nevěřil. Ale znám chlápka, co se mezi ně vypravil a zase se vrátil. Pak jsem uvěřil."

V očekávání se na mě podíval. Nechtěl jsem se pouštět do vyprávění, ale měl jsem dost času, a tak jsem mu pověděl o Wallovi.

"Byl velikej," povídám. "Tak velikýho člověka jsem nikdy neviděl. Určitě dobrý dva metry deset... a nevyrostl jenom do vejšky. Byl celej velkej. Prsa jako sud, stehna jako bejk. Pane, měl veliký i prsty. Většina chlapů nemá takový ani tamto, chápete."

Řidič se zahihňal.

"Jedno na něm bylo divný. Měl strašně jemnej hlas. Jako by mluvila ženská, jenže hluboko. Tím byl odpudivější. Kurva, viděl jsem i opičáky, co vypadali líp! Měl huňatý obočí a nad ním hned vlasy, celej byl porostlej chlupama. Přišel z nějakýho zbořenýho města na severu. Jak to popisoval, bylo to tam tvrdý."

Fůra Mizerů. Lidožrouti a takový věci. Nebyl ale žádnéj divoch, úplně v pohodě. Moc toho ale nenamluvil. Počítám, že opičáci mu byli stejně milí jako my."

"A on s nima žil?"

"To bych zrovna neřekl. Ne tak docela. Spíš se tak nějak zdržoval v jejich blízkosti. Pomáhal nám, rozumíte? Opice nám kradou děti a on si myslel, že nám je vrátí."

"A vrátil?"

Grošák odfrkl a strčil čumákem do řidiče. Ten ho pohládl.

"Povídal, že bysme je už zpátky nechtěli, při tom, jak dopadly. Povídal, že mají takovou jeskyni..." Odmlčel jsem se a snažil jsem si vybavit, jak to Wall říkal. Vítr smutně fičel v skalních dutinách a nebe bylo jako vždy odrazem jeho hudby; bledé, korunované bílým sluncem. "Vzali lebky lidí, co zabili, rozmáčkli je a naplácali na stěny ty jeskyně. Sešlápli je na placku, všude po stěnách a na stropě byly masky z lebek. Navíc je pomalovali pošahanejma vzorama. Naše děti bydlely v ty jeskyni, opičáci k nim chodili a šukali je. Holky i kluky. Žádnej rozdíl. Prostě je ojeli."

"Hergot," řekl soucitně řidič.

"Nemáte dojem, že mají rozum jako lidi?" zeptal jsem se. "Ne?"

"Asi jo," přisvědčil za chvíli. "Hergot."

"Radši si s opicema nezačínajte," poradil jsem mu. "Na vašem místě bych s tou károu trochu pohnul."

"Jo, asi popojedu."

Víc jsem pro něj udělat nemohl. Nasedl jsem a otočil grošákovi hlavu k černému konci všeho.

"Co tady děláte vy?" zeptal se řidič.

"Hledám tygří kosti," povídám. "Vyřezávám do nich různé kravinky."

"Hm," zamyslel se, jako bych mu prozradil bůhvíco. Když viděl, že se chystám odjet, nechtěl mě pustit. Poznal jsem, že má strach.

"Vy si myslíte, že to nezvládnou, že jo?"

Nechtěl jsem mu brát kuráž, ale lhát nešlo. "Sotva. Na věčnost je dlouhá cesta."

"Nerozumíte tomu," opáčil. "Mám mapy, mám tajný znalosti."

"Tak to možná přežijete." Otočil jsem grošáka a zamával jsem mu. "Hodně štěstí!"

"To nepotřebuju!" zavolal, už když jsem odjížděl. "Mám větší kuráž než ten váš kůň. Mám..."

"Stejně vám ho přeju!" zavolal jsem a pobídl koně na západ.

Jak se tenhle svět vůbec přihodil? Naši předkové rozhodli, že to nepotřebují vědět, a tak řekli Kapitánům, ať je té vědomosti zbaví. Možná bych na jejich místě udělal to samé, ale občas jejich rozhodnutí lituji. Věděl jsem tolik, že jednoho dne Kapitáni sestoupili z orbitálních stanic, probrali lidi, co přežili nějakou strašnou katastrofu, vytáhli je z jeskyní, kde spali, a řekli jim pravdu o světě. Dali našim předkům na výběr. Řekli, že mohou žít buď na stanicích, nebo na zemi.

Parta předků se odletěla na stanice podívat; muselo to být dost děsné, protože emigrovat nechtěl ani jeden. Kapitány to nepřekvapilo. Neměli valné mínění o sobě ani o svém životě a naši předkové měli dojem, že Kapitáni mohou za to, co stalo se světem. Ale ať už byli za neštěstí zodpovědní, nebo ne, hodně jim pomohli. Zeptali se předků, jestli si chtějí pamatovat, co se stalo, nebo jestli chtějí zapomenout; řekli, že mají stroje, které dovedou vymazat paměť. Předkové zřejmě nedokázali žít s představou vši té smrti za sebou, možná protože byla ještě příliš čerstvá, a tak se rozhodli pro zapomnění. Také se rozhodli odmítnout mnoho z výhod starého světa, a proto máme teď pušky a koně a hydroponii, ale nic víc... kromě zálib (jako ten muž ve zlaté helmě) a nemocnic. Špitál v Edgevillu byla dlouhá stříbrná krabice bez oken, kam jsme si chodili pro injekce a kde jsme také mluvili s Kapitány. Stiskli jsme černý výstupek na stříbrném panelu a na monitoru se pomalu objevil jejich obraz. Skoro vždy to byl jiný Kapitán, ale byli si velice podobní a nikdy se nepředstavili jménem. Na otázku vždycky jen řekli: "Jsem Kapitán Jižní hlídky." Mají hubené bledé obličeje a vodnaté zarudlé oči, všichni jsou navíc nervózní, vyhublí a malí. A opice s tygry? Řekl bych, že také přežili v jeskyních. Naši předkové mohli Kapitány nechat, ať s nimi skončují, ale možná se rozhodlo, že potřebujeme nepřátele, abychom se udrželi při síle. Kdysi jsem za to předky nenáviděl, ale zřejmě jsem je chápal. Chtěli zajímavý život, který nás zocelí a naučí samostatnosti, a to se jim povedlo. Když jste se z Edgevillu podívali do zlověstné tmy na konci plání, měli jste dojem, že vidíte celou propast času mezi dneškem a zničením světa, a udělalo se vám špatně. Už jen ten pohled byl skoro nesnesitelný. Jako by to nestačilo, Mizerové nám pálili domy a kradli ženy. Opice prznily naše děti a tygři nás děsili svou krásou... Kdybychom tak nemuseli snášet nic horšího.

Jak se tenhle svět vůbec přihodil?

Zhruba tolik jsem věděl o dějinách lidstva a ani teď nejsem o mnoho moudřejší. Na jasný obrázek to nestačilo, ale sedm set let nikdo víc vědět nechtěl.

Jednoho rána jsem se probudil a ve vzduchu jsem ucítil sních. Sních znamenal nebezpečí. Sních znamenal opice a možná tygry. Opice pod rouškou sněhu pronikaly do města a někdy jsme měli co dělat, abychom je odrazili. Převalil jsem se. Kin ještě spala, černé vlasy měla rozhozené po polštáři. Oknem vedle ní svítil dovnitř měsíc, smazával jí z čela ustarané vrásky a bez vějířků kolem očí vypadala zase na osmnáct. Na nahém rameni bylo vidět tetování havrana, odznak duelanta. Měla ostré rysy, ale tak souměrné, že jim to nic neubíralo na kráse: jako by se jestřáb stal ženou.

Dostal jsem chuť ji probudit a pomilovat. Ale pokud má padat hodně sněhu, musí brzy vyrazit nahoru do průsmyků ostřelovat opice a potřebuje se vyspat. Vyklouzl jsem tedy z postele, hodil na sebe flanelovou košili a džíny, přes ně koženou kazajku a po špičkách jsem vyšel do předsíně. Bradley měl

otevřené dveře a za nimi prázdnou postel, ale to mi starosti nedělalo. V Edgevillu děti nerozmazlujeme. Necháváme je, ať si na všechno přijdou samy. Trošku mě znepokojovalo jen to, že se Bradley poslední dobou tahal s Clayem Fornoффem. Nikdo příliš nepochyboval, že z Claye vyroste Mizera, a já jen doufal, že Bradley ho nebude následovat tak daleko.

Pootevřel jsem hlavní dveře, zhluboka jsem se nadýchl ledového vzduchu a vyšel jsem ven. Náš dům byl až na konci kaňonu a měsíc svítil tak silně, že jsem viděl i jednotlivé šindele na střeších stovek domů pod sebou. Rozeznal jsem i koleje vyjeté v nezpevněných ulicích ponořené ve stínu, hbité psy, odrazy paprsků na tisíci oknech a uprostřed všeho stříbrný kvádr nemocnice. Na nárožích stály stráž stromy bez listů a tma z plání se valila nahoru ústím údolí. Měl jsem dojem, že kdybych se podíval pořádně, uvidím v chatrčích osm tisíc rozechvělých dušiček.

Rázně jsem prošel městem. Stíny byly ostré, mrtvolně černé, a hvězdy pableskovaly jako ledové střípky. Pod nohama mi praskalo zamrzlé bláto, od úst se mi kouřilo a na vousech jsem měl jinovatku. V chlévě za Fornoффovým krámem chrochtalo ze sna prase.

Fornoфф měl velký dům s lucernou, na půdě plný pytlů krmiva a zahradního nářadí, dole v regálech zase nejrůznějších potravin, většinou sušených nebo naložených. Na hromádách v koutech schovával košťata, látky a nejrůznější náčiní, vzadu měl ještě chlazený sklípek na maso. Na bedýnkách od hřebíků už kolem břichatých kamen seděli muži i ženy, popíjeli kávu a tiše rozprávěli; když jsem vešel, zvedli hlavy a pokynuli mi na pozdrav. V oranžové záři vypadal prach jako pyl. V mohutných černých kamnech praskalo. Vytáhl jsem si volnou bedýnku a přisedl k nim.

"Co dělá Kiri?" zeptal se mě Marvin Blanks, vysoký šlachovitý muž s koňským obličejem napůl šeredným a napůl zajímavým. Na bradě měl flastr, jak se pořezal při holení.

"Spí," odpověděl jsem a Marvin řekl, že je to dobře, že jí sežene koně a dojede pro ni, až bude potřeba.

Ostatní se vrátili k plánování. Byl tu Cane Reynolds, Dingy Grossman, Martha Alardyceová, Hart Menckyn a Fornoфф. Všem tu bylo něco po třiceti, jen Fornoфф už měl vrásky, pивní pupek a husté šedivé chlupy na hrudi. Pak zezadu přišla ještě Callie Dresslerová s tácem horkých rohlíků. Callie bylo tak dvacet pět, možná o rok víc, a byla pružná jako kočka. Měla opálenou pleť, oči jako ostružiny, kaštanové vlasy na ramena a pěknou postavu. Pod vlněným svetříkem jí prosvítaly bradavky a džíny měla vypasované přesně na tělo. Byla vdova, zrovna se přistěhovala z Windbrokenu a teď vypomáhala v obchodě. Podle Fornoффovy ženy se k nim nastěhovala jenom proto, aby ji vyšoupla i z postele. Windbroken je proti Edgevillu docela upjatý. Zcela po právu se tam o nás povídalo, že nás moc nezajímá, kdo s kým spí... snad díky opicím a tygrům jsme ve věci nevěry nebyli tak úzkoprsí. Přítomnost Callie mě přesto

zároveň potěšila i rozhodila. Kiri nevadilo, když jsem občas smočil knot mimo dům, ale věděl jsem, jak by se zachovala, kdybych se s někým zapletl, což mi u Callie hrozilo; měla v sobě divokost i nevinnost a taková směs mě vždy vzala za srdce. Když tedy starý Fornoff prohlásil, že budu s Callie hlídat před jeho krámem, nevěděl jsem, co si o tom mám myslet. Ne že by to nedávalo smysl. Callie tu byla nová, já si moc nerozuměl s puškami a k obchodu se opice stěží dostanou. Callie se upejpavě uculila, a když mi podávala rohlík, povedlo se jí otřít se mi prsem o rameno.

Chtěl jsem se vrátit a vzbudit Kiri sám, ale začalo sněžit dřív, než jsem čekal. Marvin Blanks se zvedl z bedýnky, řekl, že pro ni dojde, a odklátil se pryč. Ostatní vyšli za ním, a tak se stalo, že jsem se za prvního světla v chumelenici ocitl na schodu Fornoffovy verandy bok po boku s Callie. Na kolenou jsme měli deky a v ruce každý jednu pušku. Obloha šedla, sníh padal ve velikých měkkých vločkách jako potrhaná špinavá vlna, vítr jím točil na všechny strany a žalostně skučel v okapech. Z domů naproti jsem viděl jen obrysy štítů a střech. Nevypadalo to dobře, a když se Callie připopelila, neodtáhl jsem se a zatoužil po vší útěše, jakou můžu dostat.

První hodinu jsme si trochu povídali, většinou věci jako "Máš dost deky?" a "Nechceš ještě kafe?" Každou chvíli ve větru práskl výstřel. Zrovna když jsem si začínal myslet, že se už nic nepříhoda, zaslechl jsem zezadu řinkot rozbitého skla. Vstal jsem a řekl Callie, ať zůstane u vchodu.

"Jdu s tebou," řekla, oči vytřeštěné.

"Ne," povídám. "Někdo tu musí hlídat. Počkej tady. Za chvíličku jsem zpátky."

Jakmile jsem vyšel ze závětří, vousy a obočí mi hned zamrzly. Plížil jsem se podél zdi až na roh, pak jsem vyskočil a namířil pušku. Nebylo vidět nic než zvířený sníh. Pokračoval jsem podél další zdi, srdce mi bušilo. Najednou sníh zavíná, uvolnil uličku a v ní jsem uviděl opičáka. Stál nějaké čtyři metry ode mne u rozbitého okna, kožich měl stejně špinavě bílý jako sníh a v ruce držel kyj z kosti. Byl vyzábělý, starý, kožich mu na několika místech vypelichal a černou tvář měl svrasklou jako švestka. Uprostřed z ní ale hleděly mladistvé modré oči. Není snadné si představit zlovolné modré oči, ale přesně takové byly. Rychle mrkaly, snad na znak vzteku, hrůzy a šílenství, a síla toho pohledu mě přikovala na místo. Pak vyrazil proti mně, kyj v ruce, a já vystřelil. Kulka mu roztrhla prsa a odhodila ho po zádech do chumelenice. Došel jsem k němu, ruku na spoušti. Ležel s roztaženými rukama a hleděl na rozbourané nebe. Z hrudníku mu crčela krev a špinila mu kožich. Na chvíli se mi podíval do očí, stiskl jednu pěst, nadechl se. Pak oči zmatověly a zemřely. Napadaly mu do nich vločky. Jak bělaly, pocítil jsem záchvěv lítosti. Ne pro něj osobně, chápete, jen takový všeobecný, očišťující smutek, co cítíte v přítomnosti smrti.

Došel jsem zpátky ke vchodu do obchodu a cestou jsem volal,

aby si mě Callie nespletla s opicí a nezastřelila mě. "Co to bylo?" zeptala se, sotva jsem se vedle ní usadil.

"Opičák," odpověděl jsem. "Starý kus. Nejspíš chtěl umřít, proto se dobýval do kvelbu. Vědí, že takhle daleko ve městě moc velkou šanci nemají."

"Proč by to dělal?" zeptala se a z toho, jak byla zmatená a jak nevinně se ptala, jsem si uvědomil, že je ještě příliš mladá a vitální, aby pochopila, jak může opice a lidi unavit svět.

"Netuším," řekl jsem. "Asi mu přeskočilo."

Potom mi na hlídce vyprávěla o Windbrokenu. Byl jsem tam jenom dvakrát a neměl jsem o něm valné mínění. Jistě byl hezčí než naše město, to ano. Pěknější domy, plaňkové ploty, větší stromy. Ale lidi se tam chovali, jako by díky tomu byli lepší. Nejspíš neměli v životě dost nebezpečí, aby si uchovali smysl pro realitu. Callie ale taková vůbec nebyla a já si domyslel, že v Edgevillu našla pravý domov.

Přitiskla se ke mně těsněji, za chvíli už strčila ruku pod moji deku, položila mi ji na stehno a jen tak mě šimrala po kalhotách, až se ptáček probral. Řekl jsem jí, ať toho nechá, ale jen se zazubila. "Pročpak? Nelíbí se ti to?"

"O to nejde." Odstrčil jsem jí ruku. "Jsem ženatý."

"Paní Fornoffová mi povídala, jak jsi ženatý." Naoko domýšlivě se odtáhla. "Prý jsi asi stejně ženatý jako kocour."

"Ta bába nic neví!"

"To mi nepovídej! Však si tě nebere do huby jenom ona." Zase už se zubila, rozpustila a sexy. "Co Clare Alardyceová, Martina malá? Měl bys slyšet, co ta povídá! A Laney Fellowesová a Andrea Simpkinsová - povídala mi, jak jste spolu vyráželi na pláň a..."

"No a co?" odsekl jsem. "Do toho, co dělám, ti vůbec nic není!"

"Zatím."

"Nikdy!"

"Proč?" řekla to jako ublížené dítě, když nedostane cukrle. "Myslíš si, že nejsem hezká?"

Nemohl jsem říct, že ne, tak jsem ji odbyl: "Ujde to."

"Jestli to jenom ujde," kníkla zastřeným hlasem, "proč mi nakukuješ pod košili, kdykoli přijdeš do kvelbu?"

Pokrčil jsem rameny a zadíval se do sněhu. "Když chlap nakoukne, ještě to neznámá, že koupí."

"Nemusíš jenom nakukovat," řekla.

Hlas se jí chvěl tak, že jsem se musel otočit. Rozhrnula si kabát a teď rozepínala košili, až odhalila bujné vršky poprsí; byly stejně hnědé jako zbytek těla a vypadaly tak šťavnatě. Rozepnula ještě knoflík a ukázala vztyčenou bradavku, obsypanou husí kůží. Přísahám při Bohu, že jsem začal slintat. Košili už měla skoro rozepnutou, vzala mě za ruku a položila si ji na prso. Nedokázal jsem se udržet, a když jsem lehce stiskl, prohnula se, zavřela oči a slastně sykla. Za chvíli už jsem se nad ní skláněl, ústy nahradil ruku a ona pořád opakovala moje

jméno tak tiše, že jsem ho přes hučení větru stěží slyšel, hlavu utopenou ve sladkém teple s vůní hrubého mýdla a vanilkové vody. Vtom ztuhla jako sloup a začala mě odstrkovat. Moje jméno teď šeptala stejně naléhavě, ale úplně jiným tónem. "Co se děje?" zeptal jsem se a Callie ukázala bradou na ulici, ústa pootevřená, oči vytřeštěné. Otočil jsem se a na prsa Callie Dresslerové jsem úplně zapomněl.

Uprostřed ulice stál tygr... a žádný obyčejný, pokud vůbec může tygr být obyčejný. Vypadal dvakrát delší než člověk a hlavou by mi sahal přinejmenším po ramena. Srst měl čistě bílou a pruhy na ní načrtnuté jako lehkým tahem uhlu. Ve vírech husté vánice se objevoval a zase mizel jako tvor ze sna nebo obraz zvířete v kouzelném zrcadle. Nebyl to ale žádný sen. Vítr k nám donesl jeho pach a po celou dobu, co tam stál, jsem umíral strachy, že se obrátí, že na nás tygr otočí hlavu a spálí mě těma očima žlutýma jako smutné křišťály.

Tygry už jsem zdálky viděl na svazích hor, ale nikdy jsem se žádnému neocítl tak blízko; připadalo mi, že ohromná tíha jeho života nějak ubírá té mé, a kdyby tam stál dost dlouho, zbyla by ze mě jen esence bytí. Ani jsem si nevzpomněl na pušku, na Callie, ba ani na vlastní bezpečí. Myšlenky jsem měl lehké a nehmotné jako přelétavé vločky nad tygří hlavou. Několik vteřin nehybně větřil. Máchl ocasem, v chřtánu mu zaduněl hrom a tygr se rozběhl ulicí dál, až zmizel v malém sněhovém tornádu, jež se zvedlo ze závěje.

Píchlo mě na prsou a já si uvědomil, že jsem přestal dýchat. Dál jsem zíral na místo, kde stál tygr. Otočil jsem se na Callie, pusu dokořán. Zvedla oči a v krku jí zaskřípalo. "Já...", začala a zakroutila hlavou.

"Já vím," řekl jsem. "Bože všemohoucí, kurva!"

Její tvář zjevením tygra snad ještě zkrásněla, jako by ji pohled zbavil kulatých dětských rysů, prohloubil jí tváře a projevil citlivou duchovnost ženy, jež z ní bude. V té chvíli jako by získala něco z tygrovy krásy, a snad to byla pravda, snad jsme se změnili oba, protože se na mě dívala stejně soustředěně jako já na ni, jako by v mém obličejí viděla něco nového. Nevzpomínám si, že bych ji chtěl políbit, prostě se to stalo. Líbali jsme se hodně, hodně dlouho. Byl to polibek stejně neobyčejný jako tygr. Bylo to jako přiznání a definitivní potvrzení, daleko nebezpečnější pro můj vztah s Kiri než hraní s Calliiným prsem. Něco takového se už těžko zamluví. Po zbytek hlídky jsme zůstali skoro zticha a už nám nebylo tak útulno. Bavili jsme se jen o nedůležitých věcech a přehnaně jsme se starali o pohodlí druhého. Oba jsme věděli, že se nám nezávazný pokus vymkl z rukou.

Teď mezi námi stál tygr.

Kiri říkala, že v průsmycích to bylo zlé. Charlieho Hattona zakousli a Mickovi Rattigerovi rozbili hlavu. Dohromady čtyři mrtví. Svlékla se, postavila k oknu z ložnice a dívala se na sníh ve světle měsíce, opálené tělo zalité bílými paprsky. Na břicho a na pažích jizvy ze soubojů. Malá a útlá přes prsa,

dlouhé pevné svaly od stehen po zadek, černé vlasy sčísnuté s tváře. Byla pravým opakem Callie v rozpuku, jejích nalitých prsou a sladkých rtů. Vklouzla pod deku, lehla si na záda a vzala mě za ruku. "Jak se vedlo tobě?" zeptala se.

Chtěl jsem jí říct o tygrovi, ale ještě jsem nenašel slova, přinejmenším ta správná pro ni. S Callie to nemělo co dělat; chtěl jsem Kiri vyprávět tak, abych v ní probudil její vlastní krásu. Nikdy nebyla šťastná, příliš ji svazoval výcvik duelanta a tvrdé mládí na pustém severu. Čekala na smrt, věřila v užitečnost bolesti a žila podle přísných zásad, jimž jsem nikdy nedokázal úplně porozumět. Myslím, že mě i Brada brala jako úchylku, jako důkaz, že změkla.

"Střelil jsem opičáka," povídám. "To je tak všechno."

Pobaveně zamručela a zavřela oči.

"Viděl jsem Bradleyho," řekl jsem. "Snažil se, ale myslím, že večer zase tráví s Clayem."

"To bude dobrý."

Otočila se ke mně na bok a pohládila mě po tváři. Znamenalo to, že se chce milovat. Přímost jí byla cizí: žila ze znaků, narážek, obrazů. Políbil jsem ji na ústa a na tetování havrana na rameni. Přitiskla se ke mně, pružné ohebné tělo napjaté jako k boji. Na našem milování bylo vždycky něco nepřátelského a ani tahle noc nebyla výjimkou. Když jsem do ní vstoupil, jako by se se mnou prala a drásala mě na zádech tak ostře, že jsem jí musel ruce přidržet za hlavou, a když nakonec začala křičet, znělo to jako vítězný pokřik, oslava porážky odříkavého těla.

Usnula skoro hned, já seděl na posteli a při světle měsíce jsem psal na nočním stolku. Snažil jsem se napsat něco pro Kiri, ne o tygrovi, ale jaké to s ní zrovna bylo. Jak vidíte, došlo mi, jak ji mám rád, jak moc toužím rozlousknout tu její tvrdou skořápku a nechat ji aspoň na čas rozkvést. Rozhodl jsem se, že ať ke Callie cítím cokoli, v porovnání s Kiri to není nic.

Na klidu ani na štěstí mi ale takové myšlenky nepřidaly a nenapadlo mě, co bych napsal. Tak jsem se oblékl, vzal pušku a vyšel jsem si na procházku, sněhu po kolena, ploužil jsem se závějemi a ani jsem nevěděl, kam jdu. Město bylo tiché, ale nahoře na skalách hořel asi tucet ohňů a od nich se ozývalo kvílení opic, co oplakávaly své mrtvé. S další vánicí zase přitáhnou. Na střechách, na oknech i na holých větvích ležel sníh a můj dech v tom bílém tichu zněl hrubě a nepatřičně. Zahnul jsem za roh a ve světle měsíce jsem uviděl lesklou stěnu nemocnice. Hned jsem si uvědomil, že tam je jediná duše, které můžu vylít srdce, jediná, která bude muset poslouchat a zachytí proud mých slov. Došel jsem ke dveřím, položil jsem dlaň na zasutý stříbrný obdélník a za vteřinku se už dveře se sykotem otevřely. Vešel jsem do předsíně. Stěny se rozsvítily a hlas se mě šeptem zeptal, co potřebuji vyléčit.

"Chci si jenom popovídat," odpověděl jsem.

Místnost měla tak pět na pět metrů a větší kus zadní stěny zabírala velká obrazovka. Před ní stálo pár křesílek ze

stříbrného kovu a pěnového čalounu. Do jednoho jsem zaplul a stiskl černý knoflík. Obrazovka zjasněla a ukázala jednoho Kapitána. Ženu. Občas je těžko říct, co jsou za pohlaví, protože všichni nosí stejné purpurové hábity skoro v barvě očí a vlasy mají ostříhané hned u hlavy, ale v tomhle jsem poznal ženu, protože když obraz zaostřil, byla natočená trochu bokem a hábit se jí vepředu trošičku bouřil. Kůži měla jako měsíc v zimě a tváře tak propadlé, jako by snad ani neměla zuby (i když vypadala exoticky a přitažlivě). Oči měla proti obličejí příliš velké a celou dobu se tvářila smutně a odtažitě.

"Jak se jmenujete?" zeptal jsem se. Vždycky jsem doufal, že se na to jednou vykašlou a budou jednat na rovinu.

"Jsem Kapitán Jižní hlídky." Mluvila tiše, skoro šeptala.

Chvilí jsem si ji prohlížel a přemýšlel, kde začít, a pak jsem se jí bůhvíproč rozhodl vyprávět o tygrovi. "Poslyšte," povídám, "musíte mi slíbit, že až domluvíme, nepůjdete si něco udělat."

Nešlo jí to přes zuby, ale řekla: "Máte mé slovo."

Než jim řeknete cokoli, v čem jsou city, musíte z nich vymoci slib, protože jinak by se zabili. Přinejmenším mi to všichni celý život říkali. Mohl za to jejich pocit viny... nebo jsem si to tehdy alespoň myslel. Ale občas mě napadlo, že jsme pro ně to, co jsou pro nás tygři: nádherné silné životy, co zraňují už pouhou existencí.

"Viděla jste někdy tygra?" zeptal jsem se.

"Na obrázku," odpověděla.

"Ne, myslím zblízka... tak blízko, že ho i cítíte."

Ta představa ji znepokojila; zamrkala, stiskla rty a zakroužila hlavou.

"Jednoho jsem takhle zblízka viděl dneska ráno," povídám. "Tak na šest, na osm metrů."

Dál jsem jí vyprávěl, jak byl krásný, jak byl silný, jak se mi z něj až tajil dech. Pověděl jsem jí, co se díky němu stalo mezi mnou a Callie. Viděl jsem, že jí ubližuji - zatínala kostnaté prsty v pěst a ve tváři měla napětí -, ale přestat jsem nedokázal. Chtěl jsem, aby ji to bolelo, aby si připadala stejně méněcenná a nedůležitá jako já tváří v tvář tygrovi. Víme, že to nebylo fér. I pokud byli Kapitáni zodpovědní za to, co se stalo se světem, za tygry nemohli. Byl jsem si jistý, že tygři nebo něco podobného existovalo vždycky, aby lidi neztratili měřítko.

Když jsem skončil, třásla se, odkláněla se ode mě, jako by ji moje slova fyzicky tlačila. Rozhlédla se na obě strany a pak - když nenašla žádnou pomoc - se otočila zpátky na mě. "Je to všechno?" zeptala se.

"Proč s námi mluvíte?" zeptal jsem se po chvíli. "Je vidět, že vás to moc netěší."

"Netěší?" Tenhle nápad ji krápně vyvedl z míry. "Jste naše životy."

"A jakpak to? Neznáme vaše jména, nikdy jsme vás neviděli osobně."

"Copak jsou nejdůležitější věci v životě zároveň i nejbližší?"

Nad tím jsem se zamyslel. "No jo."

Pokrčila rameny. "Tak v tom jsme jiní než vy."

Natáhl jsem krk, abych se na ni podíval v novém světle, abych prohlédl svět za její bledou maskou. "Ale vy nás chcete mít blízko, ne?"

"Proč myslíte?"

"Jenom taková teorie."

Povytáhla obočí.

"Podívejte," začal jsem, "necháváte nás žít s omezenou technikou, ale když se chce někdo dovědět něco nového, najít si koníčka, necháte ho zkoumat... když to není příliš velký. Řekl bych, že nás necháváte, ať si k vám najdeme cestu sami."

Přimhouřila víčka, ale pořád nic neřekla.

"Už jsem mluvil s řadou lidí a mám dojem, že se stydíte za to, co jste, že nechcete, abysme to věděli... aspoň dokud nebudeme dost silní, abysme to spolkli."

"Řekněme, že máte pravdu," přitakala. "Co byste si pak o nás myslel?"

"Asi to samý co teď."

"A to je co?"

"Abych řekl pravdu, nic moc. Jste pro nás jenom tváře a hlasy a není na vás nic tajemného jako třeba na Bohu. Jste jako bratranci z druhého kolena, co nikdy nepřijedou na návštěvu a nikdo je na rodinných oslavách nepostrádá."

V koutku jí zacukal náznak úsměvu. Měl jsem dojem, že ji moje odpověď potěšila, i když stěží pochopím proč.

"No," povídám a zvedám flintu. "Pěkně jsme si popovídali."

"Sbohem, Roberte Hillyarde," řekla.

To mě naštvalo. Ona zná moje jméno a já její ne. "Proč se nám kčertu někdy nepředstavíte?"

Znovu se skoro usmála. "A to chcete tvrdit, že nemáme tajemství."

Celé dny jsem pak pracoval v hydroponické kůlně, dlouhé nízké stavbě z utěsněných prken a pěnovky dva bloky na východ od nemocnice. Kůlnu a její obsah jsem měl jako koníčka a rád jsem dýchal zdejší sytý vzduch, míchal hnojiva, zaléval, procházel se uličkami a pozoroval zelené výhonky. Pobrukoval jsem si, vymýšlel písničky a pouštěl všechno z hlavy. Noci -přinejmenším prvních pár týdnů - jsem trávil s Kiri. Čekal ji souboj a snažila se dostat do toho zlověstného klidu, v němž bojovala nejlépe. Neměl to být duel na život a na smrt, s těmi přestala, když se nám narodil Brad, ale i v boji do první krve člověk mohl utržit těžkou ránu a Kiri to brala smrtelně vážně. Patřila k nejlepším. Léta už neprohrála, ale teď po třicítce musela tvrdě dřít, aby si udržela rychlost. Někdy s ní při přípravách nešlo vydržet. Odsekávala, mračila se a bylo lepší se jí klidit z cesty. Občas mě napadlo zajít k Fornoffovi a podívat se za Callie, ale dokázal jsem odolat. Kiri mě potřebovala a já věděl, že už brzy bude muset nechat soubojů a pak mě bude potřebovat víc než dřív. Kdykoli tedy potřebovala samotu, vzal jsem pušku, vyšplhal jsem na severní stěnu kaňonu a snažil jsem se sestřelit pár opic.

Severní stěna byla vyšší než jižní, na níž se opice scházely, a od opicích osad ji oddělovala hluboká strž, plná výbušnin a jiných pastí. I když ve výhledu nic nebránilo, opice byly vidět, až když se daly do tance kolem ohňů; i tehdy to ale bylo tak daleko, že zásah závisel spíš na štěstí. Legrační na tom bylo, že to opicím nevadilo; prostě dál tancovaly.

Jednoho večera jsme se s Bradem vyšplhali až nahoru na severní útes. Bylo mu třináct, samá ruka samá noha, a černými vlasy a dravci tváří se podobal spíš Kiri. Napochodovali jsme za hromadu nasýpaného kamení, opřeli si pušky o kolena a chvíli si jen užívali nočního vzduchu. Trochu se oteplilo, nebe bylo čisté a hvězdy pableskovaly tak zuřivě, až se zdálo, že poskakují z místa na místo. Byl takový klid, až si samo ticho pobrukovalo. Na jižním útesu hořely ohně, ale opice vidět nebylo, takže jsme si povídali o všem možném. Poznal jsem, že v něm něco hlodá, ale nějak to nechtěl dostat ven. Nakonec sebral odvalu a řekl mi, co ho trápí.

"Znáš Házel Aldredovou?" zeptal se.

"Velká holka?" povídám. "Krápět tlustá?"

"Jo, tu." Začal v suti patou hloubit kanálek.

"Tak co je s ní?"

"Nic," řekl za chvíli. Díval se na jižní útes.

Prohlédl jsem si ho a něco mě napadlo. "Nepovídej, že jsi s Házel něco měl."

"Jak to víš?" Odhrnul si vlasy z očí a probodl mě pohledem. "Kdo ti to řekl?"

"Na to člověk nemusí být génius, aby to uhodl." Zamířil jsem na daleký oheň a naoko jsem ho skropil dávkou. "Tak co je?"

"No..." Zase začal hrabat patou.

"Jednou ti to nevyšlo... Je to tak?"

Sklopil oči a zamumlal: "Hmm."

Čekal jsem, že řekne víc, ale když mlčel, nadhodil jsem: "Mám to snad za tebe povídat já?"

Ticho.

"Koukni, Bradley. Už mám nějaký zkušenosti a můžu ti říct, že to někdy prostě nejde, i když jsi to už dělal kolikrát."

"Clay povídá něco jinýho."

"Hovno! Clay! To věříš všemu, co ti nakuká?"

"Ne, ale..."

Na protější stěně se proti ohni na okamžik objevil opičák a vypadal jako démon nebo duch plamenů. Abych trochu uvolnil napětí, zamířil jsem a vypálil na oheň dávku.

"Dostals ho?"

"Nevidím ho," odpověděl jsem. "Myslím, že jenom zalehnul."

Vítr nám nahnal do tváře písek.

"Stejně," pokračoval jsem, "ani nespočítám, kolikrát se mi to s ženskou nepovedlo. Většinou se mi nepostavil. Moc jsem pil, nebo prostě selhaly nervy. To se ti stalo?"

"Ne." Bradley zamířil na jižní stěnu, ale cíl neměl. Stiskl rty.

"Napadá mě už jenom jedna věc, co se mohla stát," povídám. "Možná jsi byl už na začátku moc vzrušenej."

"Jo," odsekl.

"A jak to vzala?"

Kousl se do spodního rtu. "Řekla mi, ať jí otřu šaty," vymáčkl ze sebe nakonec. "A všichni se smáli."

"Všichni?"

"Clay a ostatní."

"Hergot, Bradley," povídám. "Nebudu ti povídat, ať nechodíš s partou. Někdy se to přihodí. Ale rozhodně je to hezčí o samotě jenom s tou dotyčnou."

"Už to nikdy neudělám," prohlásil umíněně.

"O tom bych pochyboval."

"Já ne!" Vypálil dávku do vzduchu a předstíral, že sleduje, kam letí.

"Co je s tebou?"

"Nevím."

"Povídej, synku."

"Prostě nevím, co dělat," vysypal ze sebe. "Vždyť jsem to viděl, kluci na to skočili a za chvíli je po všem a holka dělá, jako by se nic nestalo. Tak na co to je?"

Vypálil ještě pár dávek. U ohně blízko konce kaňonu tancovalo pár opic, ale Brad na ně nemířil.

"Tak poslouchej, synku," povídám. "Jak jsem řekl, nebudu ti povídat, že bys to už neměl dělat. Ale něco ti poradím. Posloucháš?"

"Jasně." Položil si pušku na kolena a podíval se mi do očí klidně a pevně jako jeho matka.

"Dobře." Opřel jsem si flintu o rameno. "Najdi si holku, která chce být s tebou a nepotřebuje publikum, pak ji vem někam, kde je to pěkný, třeba za ten starej sklad u Hobsonů. V zadní stěně chybí pár fošen a je skrz ně vidět vodopád."

"Jo, vim."

"Fajn. Když se moc rozjedeš, snaž se myslet na něco jinýho. Mysli na mámin souboj nebo na cokoli, co s tvou věcí nemá nic společnýho. Když pak přijde čas a ona tě chce v sobě, zajed' pěkně pomalu, nevraz jí ho tam hned. A když jseš tam, když jseš až na konci, hned se z toho nezblázní. Jenom maličko švenkní kyčlema, tak lehoučce, že se skoro nepohneš, pak vytáhni tak o palec a zůstaň, pak zase zajed' a napíchni ji, pusť se do ní, jako bys nic jinýho nechtěl, leda ještě víc. Víš, co z toho bude?"

Byl z toho úplně vykulený. "Hmm?"

"Ať se potom stane cokoli," řekl jsem mu, "nejspíš budeš první, kdo se k ní choval, jako by v ní byl nejradši celej. Většina kluků, jak jsou jednou v sedle, nepřemejšlí, co si chce holka užít. Udělej, co jsem ti řek, a nejspíš tě bude mít za to nejlepší po malinách se šlehačkou."

"Vážně?"

"Mluví ze mě zkušenost," povídám. "Tak si to vem k srdci."

Přebral si to. "Znáš Sáru Lee Hintonovou?"

"No jasně! S takovou by sis měl začít, a ne s kobyloou jako Házal." Prohrábl jsem mu vlasy. "Ale u Sáry Lee nemáš šanci."

"To bys koukal!" ohradil se. "Sama mi to řekla."

"Tak se do toho pusť," povídám. "A pamatuj si, co jsem ti řekl. Je ti to jasný?"

"Naprosto," přikývl a zazubil se.

Zanedlouho už se opice daly pořádně do tance jako oživlé papírové loutky. Pálili jsme dávku za dávkou s nejistým úspěchem. Když jednou vystřelil Brad, jeden opičák se otočil a upadl. Tu figuru jsem už viděl mnohokrát, patřila k jejich tanci. Ale řekl jsem si, že by kluk potřeboval trochu zvednout sebevědomí, tak jsem ho vzal kolem ramen a zavolal: "Kčertu! Myslím, žes ho dostal!"

O tři noci později se z Claye Fornoffa stal Mizera. Od té doby, co měl potíže s Cindy Aldredovou, starší sestrou Házeli, už nikdo nečekal nic jiného. Clay jí podkuřoval, přemlouval ji, ať se s ním vypraví na pláně... ne že by potřebovala moc přesvědčovat. Neměla o nic lepší pověst než její sestra. Ale i holka jako Cindy má ráda lichotky, a když se upejpala, Clay ztratil trpělivost. Zfackoval ji, odtáhl do křoví a tam si ji podal. Druhý den ho Cindy práskla a Clay nic nezapíral. Vytrpěl by si svoje, ale Cindy na něj byla měkká, nebo mu něco dlužila. Požádala pro něj o milost, což znamenalo, že jsme si na něj začali všichni dávat pozor, a teprve kdyby provedl ještě něco, dostal by jednosměrnou jízdenku na pláně.

Té noci svítil úplněk, obludná zlatá koule skoro na dosah ruky. Bylo tolik světla, až i stěny kaňonu vypadaly, že září. Šli jsme s Bradem kolem Fornoffova kvelbu, už pár hodin zavřeného, a povídali jsme si, když vtom vevnitř něco zarachotilo. V ohradě o pár domů dál se plašili koně. Uklidil jsem Brada za sebe a s puškou v ruce jsem nakoukl za roh. Zadními dveřmi z krámu vyběhl stín, přeběhl ulici k ohradě a sehnul se, jako by se chtěl schovat ve stínech. Zamířil jsem, zadržel dech, ale než jsem stačil vystřelit, Brad mi srazil hlavěň.

"To je Clay," zašeptal.

"Jak to kčertu poznáš?"

"Prostě to poznám!"

"Tím hůř. Krade z tátova kvelbu." Znovu jsem zvedl pušku, ale Brad ji chytil a poprosil mě, ať nestřílím.

Stín se v podřepu plížil podél ohrady a koně, oči lesklé měsíčním svitem, běhali dokola jako vír.

"Pusť," řekl jsem Bradovi. "Neublížím mu."

Stín se přitiskl ke zdi u krejčího, hned vedle ohrady. Zastrčil jsem Brada za roh a tiše zavolal: "Ani hnout, Clayi Fornoffe!"

Clay nevydal hlásku.

"Vylez na světlo, ať tě vidím," přikázal jsem. "Nebo tě na místě zabiju!"

Za vteřinku mě poslechl. Byl to svalnatý blondák o nějakých pět šest let starší než Brad, navlečený v ovčím kabátě, co mu táta přivezl z Windbrokeny. Měl plná nevrla ústa, pěknou tvářičku, oči daleko od sebe a v ruce kulovnici a pár bedýnek patron. Vítr mu čečral dlouhé vlasy a házel mu je do očí.

"Co chceš s tou kanonádou?" zeptal jsem se a vyšel jsem doprostřed ulice.

Neodpověděl, ale Brada sjel vražedným pohledem.

"Počítám, že bys měl tu flintu zahodit."

Hodil ji směrem ke mně.

"I patrony. Prostě je pusť na zem, neházej."

Když mi vyhověl, došel jsem k němu a chladně si ho změřil pohledem. "Když tě udám," řekl jsem, "pošlou tě na pláně bez bot a bez deky. A když tu zůstaneš, musím tě udat."

Neměl strach, to se mu musí nechat. Jenom na mě koukal.

"Nechtě mě vzít koně," řekl.

Promyslel jsem si to. Kdybych měl starému Fornoffovi vyprávět, co se stalo, určitě by za koně rád zaplatil. "Dobrá," připustil jsem. "Vezmi koně. A vem si i pušku. Tvůj táta by to tak chtěl. Ale jestli tě tu ještě uvidím, nebudu se rozmejšlet, co s ní. Jasný?"

Místo díky jen něco zavrčel.

Než si vybral hnědáka a osedlal ho, držel jsem ho na mušce. Brad se držel zpátky a mlčky předstíral, že mu do toho nic není. Nevyčítám mu, že se Clayovi nepodíval do očí; v jeho věku bych asi udělal totéž.

Clay nasedl, zabral za uzdu a kůň se vzepjal. Zaklonil hlavu, vlasy mu zavlály ve větru a v očích mu blýskl odraz měsíce, až se zdálo, že mu v nich vzplály ohníčky. Na tu chvíli jsem si dokázal představit, jaké to je, stát se Mizem, vykašlat se na zákony, vyrazit daleko na západ a doufat, že něco najdete, a když ne... no, alespoň cestou bude divoký, silný a bezstarostný jako tygr. Clay ale okamžik úplně pokazil, protože vynadal Bradovi. Pak hnědáka otočil, pobídl ho do cvalu západním směrem a za chvíli už byl pryč. Jen na ulici v jeho stopách vířil zmrzlý prach.

Bradovi se třásla brada. Jen Bůh ví, jaký život mu zrovna ujel z dohledu. Poplácal jsem ho po rameni, ale myšlenkami jsem byl už u zítřejšího rána. Nebude jednoduché říct Fornoffovi, že jeho syn utekl k čertu kvůli kulovnici a pár bedýnkám patron.

Noc předtím, než Kiri odjela do Windbrokenu na souboj, pár měsíců potom, co se z Claye Fornoffa stal Mizera, jsem s ní zkusil promluvit o budoucnosti, kdy chce přestat s bojováním, ale nechtěla nic slyšet a místo abych ji uklidnil, jen jsem ji rozčílil. V posteli jsme se rozešli, ráno mě jen letmo políbila na tvář, zamávala a odkráčela. Nemůžu říct, že bych se na ni zlobil... spíš jsem měl pocit marnosti. Věděl jsem, že dříve nebo později to s ní bude špatné a to znamenalo, že na tom budu špatně i já. A snad právě bezmocnost nad blízkými problémy mě přiměla vyhledat další potíže.

Téhož odpoledne jsem se stavil u Fornoffa pro osivo. Fornoff byl se ženou pryč a obchod vedla Callie. Bylo tu ještě pár zákazníků, a tak nemohla jít do skladu pro semínka, řekl jsem jí tedy, ať je pošle do hydroponické boudy, až bude mít čas. Nahnula se přes pult a opřela se o lokty. Košile se jí

prověsila a ukázala křivku prsou; s každým pohybem se jí zhoupla a oznámila tak, že jsou stále stejně sladká a na večer volná.

"Kdy je chceš?" zeptala se.

"Kdykoli," odpověděl jsem. "Kdy se ti to hodí."

"A kdy je budeš potřebovat?" Na slovo 'potřebovat' položila důraz.

"Nijak nespěchám. Ale do zítřka by se hodily."

"To půjde," řekla Callie a narovнала se. "Do večera to stihnu, pak se stavím sama."

"Jak chceš." Předstíral jsem, že mi jasný dvojsmysl unikl. Vydrželo mi to, ještě když jsem odešel z krámu a pustil jsem ji z hlavy.

Hlavní hydroponická kůlna stála hned za nemocnicí, nízká stavba z plechu a plastových nosníků, tak přikrčená, že při pohledu od mého domu nebyla za nemocničním vršíčkem vidět, i když zabírala skoro dvanáct akrů. Uvnitř rostlo obilí, rajčata a salát; za nimi, hned vedle malé plechové kanceláře, kde jsem pod obrázky spával na lehátku, když Kiri nebyla doma, jsem vysázel révu. Měl jsem rád zdejší klid a procházky uličkami, kontroloval jsem výživné roztoky, pohmatem jsem zkoušel rajčata, hladil klasy a prostě jsem se tu cítil doma, pánem toho všeho. Vzduch byl pod ultrafialovými lampami od listí zelený a vítr od bručivého generátoru ševalil mezi stonky. V kanceláři jsem často čítával a toho večera jsem s nohama na stole louskal Černou zahradu od nějakého člověka z Winbrokeny, fantastickou knihu

o někdejším světě. Četl jsem ji už dřív, a ne jednou, stejně

jako většina lidí ve městě. Knihy byly drahé a mnoho jich nebylo. Většina se vydávala za kroniky a vypočítávala nespočetné vraždy a zrady a hrůzy naší údajné minulosti, ale tahle byla příjemně odlišná, plná barevných obrázků. Některé zpodobovaly velikou podzemní halu zarostlou exotickými rostlinami a stromy, protkanou visutými pěšinkami, a podivné černé území za ní, temnou jeskyni plnou keřů a zlatých dveří, za nimiž se obyvatelé zabývali hledáním možností rozkoše. Jejich pojetí potěšení, alespoň podle auta, bylo docela hnusné, ale stejně zdaleka překonávalo všechny masakry a hromadné mučení, o němž knihy většinou pojednávaly. V každém případě jsem zrovna probíral stránky a přemýšlel, jestli má autor v něčem pravdu, a podívoval jsem se nad podrobnými ilustracemi, když do dveří nakoukla Callie.

"No ty si žiješ," řekla a vešla. "Semena jsem nechala vepředu." Podívala se po kanceláři a spočinula zrakem na lehátku. "Máš tady druhý domov, co?"

"Asi jo." Zavřel jsem knížku, podíval jsem se na ni, vstal jsem a rozbrněly mě nohy. "Musím něco zkontrolovat."

Vylezl jsem do boudy, pohrál jsem si s několika kohoutky a důležitě poklepal na měřáky. V té chvíli jsem nevěděl, jestli

chci nebo potřebuji s Callie ulehnout, ale pak také vyšla z kanceláře, začala procházet mezi truhlíky, vyptávala se mě na nádrže a na roury, hladila listy, a jak jsem ji sledoval, krásnou a nevinnou ve vší té zeleni, uvědomil jsem si, že nemám na výběr, že byť jsem na ni poslední dobou moc nemyslel, měl jsem ji pořád někde v hlavě a kdykoli se trochu protrhly mraky doma, hned jsem si na ni vzpomněl. O kousek poodešla, pak se otočila, ve tváři vážný výraz, a hrála si s prvním knoflíčkem na košili. Vyvedla mě z míry, jako bych byl zase v Bradově věku. Callie se opřela o jednu nádrž a vzdychla; ten povzdech uvolnil trochu napětí.

"Vypadáš ustaraně," poznamenala. "Dělám ti starosti?"

To jsem nemohl popřít. Řekl jsem: "Jo," a pochopil, že tím přiznáním už něco řeším. To mi ale přidělalo další starosti. "Taky Kiri," pokračoval jsem. "Nevím... já..."

"Máš pocit viny," řekla a naklonila hlavu. "Já taky." Zvedla ke mně oči. "Nevím, co se děje. Napřed jsem se chtěla jenom pobavit... nic víc. A to by mě nijak netrápilo. Pak jsem začala chtít víc a bylo mi z toho mizerně. Čím hůř se ale cítím..., " zrudla a napůl se odvrátila, "tím víc tě chci." Znovu vzdychla. "Možná bysme si neměli nic začínat, možná bysme měli jít každý svou cestou."

Chtěl jsem říct: "Možná jo," ale ve skutečnosti jsem řekl: "Nevím jak ty, ale já to asi nedokážu."

"Ale dokážeš," opáčila sklesle. "Oba to dokážeme."

Věděl jsem, že to myslí vážně, ale v těch slovech byla i výzva, ať dokážu, co jsem řekl, že poslouchám city. Došel jsem k ní a položil jí ruce kolem pasu; cítil jsem, jak se celá zachvěla. Zvedla hlavu, podívala se mi do očí a mně nezbylo než ji začít líbat.

Ve všem, co lidé dělají, je spousta falše, zvláště když dojde na vztahy mezi mužem a ženou. Hrají se hry, lže se a představám se přisuzuje nemístná důležitost. Ale když se to všechno časem spojí do správné směsi, přijde chvíle, kdy se ze vší falše stane pravda, ze všech výmyslů vyroste opravdová láska, a jakmile všechny hry a lži složí něco pevného a skutečného, jde to dál a vy zjistíte, které světy se změnily, které životy upadly a které byly pozvednuty k slávě. Nikdy nevíme předem, co děláme, když milujeme. Kdyby to šlo, možná by se lidi tolik nemilovali. Ale třeba by se nezměnilo vůbec nic, protože je to taková síla, že znalosti tu nehrají velkou roli. Dokonce i kdybych tehdy věděl všechno, co vím teď, stejně bych neodolal síle, co nás s Callie táhla dohromady.

Šli jsme do kanceláře a lehli jsme si na kavalec. Když jsem ji viděl nahou, uvědomil jsem si, že její hladké hnědé tělo patří sem, kde všechno roste, že tady je naše místočko, uprostřed obilí a zelených listů a šťavnatých rajčat, zatímco Kiri patří do té smutné, holé chajdy nahoře ve svahu, kde z ložnice vidíte pouštinu a venku řvou opice. Cítil jsem, že to, co máme s Callie, roste z čerstvého výhonku, zatímco mezi mnou a Kiri

je všechno suché, křehké a skoro mrtvé. To pomyšlení mě trápilo i těšilo zároveň. Rád jsem byl se ženou, která mě nenutila vzít si, co jsem sám chtěl, která křičela jemně a s rozkoší, ne do boje. Líbilo se mi, jak se pode mnou prohýbá, jak mě do sebe s radostí hladově vtahuje. Věděl jsem, že přijdou potíže, ale ještě jsem nebyl připraven se jim postavit. Kiri měla být pryč deset dní a já si z nich chtěl užít jeden každý.

V Callie byl ještě pořádný kus malé holky. V jednu chvíli byla něžná, samý zájem, péče a starost, v další už se chovala nevrle, paličatě a dělala naschvály. Holčičí stránka se ze začátku projevovala hlavně příjemně - většinou v posteli - a mně lichotilo, že k ní můžu být otcovský a milovat ji i jiným způsobem, než když jsme líhali propletení a zpocení na lehátku v kanceláři. Ona ve mně naopak dokázala probudit malého kluka, což se mi od svatby nepovedlo. Láska ke Callie byla úžasná, smrtelně vážná legrace, prostá zoufalství.

Uvědomoval jsem si, že nebude věčně tak sladká a že přijdou i těžší chvíle. Přesto jsem byl přesvědčený, že u kořene nás obou stojí tygr, symbol krásy a síly, a ten se k nám bude vracet znovu a znovu za všech okolností, i když tak rychle zmizel ve vánici. Přesto jsem si nedokázal představit, co všechno se stane, až se Kiri vrátí z Windbrokenu.

Jednoho dne jsem se s pískáním vrátil domů přímo z Callieiny náruče a našel jsem Brada sedět na vysoké židli v jeho pokoji. Tvářil se tak, že mě hned přešla nálada, tak jsem se zeptal, co se stalo.

"Máma přijela," odpověděl.

Ucouvl jsem o krok. Abych zakryl šok, zlehka jsem prohodil: "Kvůli tomu se hned nemusíš tvářit jako kakabus, ne?"

"Prohrála." Řekl to skoro tázavě, jako by tomu sám nedokázal uvěřit.

Na to jsem nic veselého prohodit nemohl. "Je v pořádku?"

"Má jenom rozseknutou ruku. To ještě není tak strašný."

"Je smutná, vid'?"

Přikývl.

"No, to abysme ji z toho dostali."

"Já nevím."

Přejel jsem rukama po pucích, jako bych se chtěl srovnat a něčeho se chytit, protože všechno, s čím jsem počítal, se najednou zhroutilo. Připadalo mi, že přes dveře cítím Kirino zoufalství. Nepřítomně jsem Brada pohládl a vešel do ložnice. Kiri seděla na kraji postele a koupala se v tmavorudém úsvitu, jenž dával vzduchu barvu krve. Až na obvaz kolem bicepsu byla nahá. Nepohnula jediným svaem, oči měla zabodnuté do podlahy. Přisedl jsem si k ní tak těsně, jak jsem se odvážil, ale nedotkl jsem se jí. Někdy byla tak ponořená sama do sebe, že na mě zaútočila, když jsem ji vylekal.

Oslovil jsem ji a Kiri se zachvěla, jako by ji z jejího jména obešel mráz.

Měla strhaný výraz, tváře propadlé, rty sevřené. "Měla jsem umřít," řekla vyhaslým hlasem.

"Věděli jsme, že to jednou přijde."

Zůstala zticha.

"Hergot, Kiri," řekl jsem a ucítil víc viny, než jsem považoval za možné. "Nějak to přežijeme."

"Já nechci," opáčila pomalu a s námahou. "Přišel čas."

"Hovno! Už nežiješ na severu!"

Zimou jí zdrsněla pleť. Zatlačil jsem ji do postele a přikryl ji dekou. Věděl jsem, co ji nejlíp zahřeje, tak jsem se svlékl a lehl jsem si vedle ní. Přitulil jsem se a řekl jí, že už nechci slyšet žádné koniny o čase, že tady v Edgevillu člověk nemusí zmizet do Veliké prázdnoty, jenom protože prohrál souboj. Taky jsem jí řekl, že ji Brad potřebuje, my oba, a cítil jsem přitom, jak mi v prsou hlodá lež. Pochybuji, že mě slyšela, a pokud ano, moje slova jí jistě nic neříkala. Otočila hlavu a dívala se na čím dál rudější stěnu. Myslím, že v té chvíli by snad dokázala silou vůle umřít; natolik ji porážka zničila. Zkusil jsem ji pomilovat, ale odmítla mě. Myslím, že jsem byl sám rád, že nemusím lhát i tělem, a tak jsem ji jen tisknul k sobě a povídal jí do ucha, dokud jsem neusnul.

V noci jsem si ještě myslel, že moje pozornost dělá Kiri dobře, ale pokud na ni vůbec nějak zapůsobila, pak jen opačně. Celé dny jsem se ji od rána do noci snažil přesvědčit, že za něco stojí, ale ničeho jsem nedosáhl. Seděla v tureckém sedu u okna, hleděla na pláň a čas od času zazpívala něco jako krvežíznivý bojový pokřik. Báł jsem se o ni. Skořápku jejího zoufalství jsem nedokázal nijak prolomit. Logika, prosby, vztek. Nic na ni nemělo sebemenší vliv. Její deprese naopak začaly ovlivňovat mě. Bylo mi těžko na duchu, myšlenky se líně táhly a nedokázal jsem najít energii ani k nejlehčí práci. Přes všechnu starost o Kiri mi scházela Callie - potřeboval jsem její sladkou čistotu jako protijed. Druhý týden po Kirině návratu se mi s ní podařilo několikrát prohodit pár slov, řekl jsem jí, že přijdu, jakmile to půjde, a poprosil jsem ji, ať si bere večerní služby, protože za tmy se z domu vytratím snáz. Jednoho večera, když se Kiri dala do zpěvu, jsem konečně vyklouzl ven a pospíšil městem k Fornoffovi.

Stál jsem venku na mraze a čekal, až odejdou poslední *zákazníci* i Fornoff a Callie zavře krám. Těsně než zamkla dveře, vpadl jsem dovnitř a vylekal jsem ji. Vlasy měla vyčesané nahoru a v modrých šatech s drobnou kostkou vypadala tak skvěle, že jsem se na ni chtěl hned vrhnout a utopit se v ní. Zkusil jsem ji obejmout, ale odstrčila mě. "Kde ses kčertu coural?" křikla. "Málem jsem se zbláznila!"

"Vždyť jsem ti to řekl. Musel jsem..."

"Myslela jsem, že jí o nás řekneš!" zaječela a ustoupila dál do kvelbu.

"Řeknu jí to!" odsekl jsem a začínal jsem mít zlost. "Ale teď to nejde. To víš sama."

Otočila se ke mně zády. "Nic pro tebe neznamenám. Všechny ty sladké řečičky byly jenom... řečičky."

"Ježíšikriste!" Otočil jsem ji a chytil za ramena. "Myslíš si, že jsem se ten týden kdovíjak bavil? Mám tam nahoře hotový peklo! Chci jí to říct, ale dokud je v takovém stavu, nejde to." Mrzelo mě, že o Kiri mluvím tak bezcitně, ale city mě úplně oblbly. Zatřásl jsem s ní. "To snad chápeš, ne?"

"Ne, nechápu!" Vyškubla se mi a vyrazila do skladu. "I kdyby to byla všechno pravda, nechápu, jak by někdo mohl být takový pošuk!"

"Není pošuk, je prostě jiná!"

"Ach tak!" Zpražila mě pohrdavým pohledem. "Nevěděla jsem, že je jiná. Zatím jsem slyšela jenom tolik, že tě už neuspokojuje."

"To neznamená, že nemá dobrý srdce. A taky to neznamená, že je pošuk. Sakra dobře víš, že jsem nikdy neřek, že mi na ní nezáleží. Vždycky jsem si jí vážil a vždycky jsem ji miloval. Ne tak jako tebe, to přiznávám. Ale stejně ji miluju. A kdybych ji měl zabít, abysme mohli být spolu, tak to stokrát radši zapomenu na tebe." Popošel jsem k ní. "Prostě tomu nerozumíš."

"Nechci tomu rozumět!"

"Tam, odkud přišla, je to tak strašný, že slabý zabíjejí k jídlu, a když má někdo pocit, že je zbytečnej, vyrazí pryč, aby neobtěžoval. Víím, že je těžký pochopit, co s tebou takovej život udělá. Sám jsem tomu dlouho nerozuměl."

Trásla se jí brada, odvrátila se. "Mám strach," řekla za chvíli. "Už jsem to viděla ve Windbrokenu, přesně to samý. Jenže tam to byl chlap. Jinak to samý. Ten, co ho milovala jeho žena, ne on... Když nemohla manžela opustit, protože byl nemocný, málem se zbláznil." Po tvářích jí stekly slzy. "Jako já."

Vykročil jsem za ní, ale couvla do potemnělého skladiště, ruku před sebou, jako by se přede mnou chtěla bránit. "Drž se dál," povídá. "Nechci víc bolesti, než mám teď."

"Callie," naléhal jsem bezmocně.

"Ne, myslím to vážně." Couvala dál a začínala nabírat. "Mrzí mě, co jsem o ní řekla, opravdu. Je mi jí líto. Ale nemůžu se obětovat, slyšíš? Nemůžu. Jestli to má skončit, ať to skončí teď."

Zvláštní, jak všechno, co jsme v tom zaprášeném skladu s bachratými kamny v rohu dělali, působilo zároveň tak falešně jako výjev ze špatné hry i naprosto opravdově. Jak nás to vedlo k jediné pravdě, co v nás byla, jak nás to donutilo převrátit každou lež v pravdu. Nedokázal jsem neříkat to, co jsem říkal, i když mi každé slovo dunělo v uších jako rezavý plech.

"Hergot Callie," řekl jsem, když jsem za ní došel do skladu. "Musíš tomu prostě dát trochu času. Víím, že to teď vypadá bledě, ale věř mi, všechno se vyřeší."

Opřela se o zeď vedle hromady nacpaných pytlů zrní. Žoky byly pomalované ozdobným písmem a obrazem kohouta, špinavá pytlovina napohled pouštěla tmavé barvy do vzduchu. Po pravé ruce měla sud plný lopat, nad hlavou kotouče lan. Sklonila hlavu k rameni, jako by nechtěla vidět, co se stane.

"Věříš mi, ne?" zeptal jsem se, došel jsem k ní, v její vlahé vanilkové vůni ztratil poslední zbytky rozumu a přitáhl ji k sobě.

"Chci ti věřit," odpověděla. "Bůh ví, že chci."

Prsa měla jako udělaná pro mé ruce, na jejích ústech jsem uhasil žízeň. Malinové rty a černé oči a hnědá kůže plné šťávy. Neznal jsem ji, ale cítil jsem, že ona zná mě, a někdy to je ta největší láska, když věříte, že ten druhý do vás jasně vidí. Vyhrnul jsem jí sukni, umlčel ji ústy, strhl jsem hadřík, co ji skrýval, trochu jsem ji nadzvedl, protlačil se dovnitř a připíchl ji tak na hrubou prkennou stěnu. Rozlila se po mně jako med. Zamotal jsem jí prsty do vlasů, zvrátil jsem jí hlavu a obnažil krk. Líbal jsem ji na hrdlo a užíval si jejích vzdechů. V polotmě vypadala díky zmatku v obličeji jako svatá, šhubala sebou, jednu nohu mi dala kolem pasu a kulatým pozadím narážela do prken. "Bože! Miluju tě, Bobe," sténala. "Strašně tě miluju." Lopaty se v sudu klepaly, lana se nám houpala nad hlavou, zednická lžice pověšená na kolíčku nám zvonila do rytmu. Bylo to zmatečné, špinavé a namáhavé milování. V polibcích nám o sebe cvakaly zuby, a když jsem se opřel o stěnu, nahmátl jsem střepy. Bylo to ale čisté, naléhavé a mně už se dlouho nic lepšího nepřihodilo. Kdykoli jsem přirazil, říkala Callie "lásko", jako kdybych ji tahal z nějaké skrýše. A říkala i jiné věci, nesrozumitelné dýchavičné vzdechy, snad slova neznámého jazyka, tak vášnivá, že jsem se cítil jako dvojnásobný chlap a dřel jsem ještě víc. Najednou mě začala odstrkovat, říkat: "Ach Bože!", hlas zoufalý, ve tváři hrůzu. "Přestaň... nech toho!" Dívala se mi přes rameno.

"Co se děje?" zeptal jsem se a pokusil se ji uklidnit, ale prudce mě odstrčila a já vyklouzl. Otočil jsem se, pták mi poletoval z kalhot, a uviděl jsem Kiri, jak stojí u dveří v černém bojovém úboru a tvář má vzteky tvrdou a šedivou jako skála.

"Kiri," začal jsem a zkusil jsem si natáhnout kalhoty. Cítil jsem zároveň stud, strach i smutek.

Otočila se na podpatku a vyrazila ke dveřím.

"Kiri!" potácel jsem se za ní a cestou jsem si zapínal poklopec. "Počkej!"

Chytil jsem ji za rameno a napůl ji otočil, ale než jsem stačil promluvit, třikrát mě uhodila; dvakrát do tváře a jednou hřbetem ruky do prsou tak ostře, že mi vyrazila dech a srazila mě na zem. Jak jsem na podlaze lapal po dechu, sehnulo se nade mnou něco černého, a když se mi vrátil zrak, uviděl jsem zblízka Kirinu tvář.

"Slyšíš mě?" zeptala se hlasem vyhaslým jako popel.

Přikývl jsem.

"To, co teď dělám," pokračovala, "nemá s tímhle nic společného. Je to jen moje věc. Nemusíš se obviňovat. Posloucháš mě?"

Nerozuměl jsem, ale podařilo se mi vykótat: "Ano."

"Určitě? To, co teď udělám, není kvůli tobě ani... té holce."

'Holka' zněla v jejích ústech jako 'červ' nebo 'krysa'.

"Co...", zakuckal jsem se.

"Ale co jsi provedl, to ti neodpustím," pokračovala a ještě jednou mě praštila do čelisti, až jsem viděl zase jenom hvězdičky. Když se mi vrátilo vědomí, byla pryč.

Celou noc mi trvalo zjistit, že Kiri s koněm od Marvina Blankse ujela na pláň. Věděl jsem, že se do Edgevillu už nevrátí. Vyrázil bych za ní hned, ale chtěl jsem to ještě říct Bradovi, a ten nebyl nikde k nalezení. Rozhodl jsem se mu dát ještě pár hodin a pak jet, ať se do té doby vrátí, nebo ne. Seděli jsme s Callie na posteli a čekali jsme, a čekali, a každá minuta byla jako skleněné vězení, tak dlouhá, že se snad dala jen zvážit tichem. Callie se oblékla do jezdeckého a já už se ji přestal snažit přesvědčit, ať zůstane doma. Měla dobré argumenty: je to stejně její chyba jako moje, jedeme v tom spolu a podobně. Stejně jsem nechtěl odjet sám. Hlavně proto jsem se s ní přestal hádat. Pořád jsem si ale namlouval jiný důvod, právě ten, co měl možná největší šanci přerůst v pravdu, a to, že potřebuji u Bradovi otevřeně říct o Callie a o všem, co se stalo, protože jedině tak prospěj u jemu, Callie i sobě. K té upřímnosti také patřilo vzít ji s sebou. Řeknete si, že když jsem nad tím dokázal tak suše přemýšlet, na ostatních mi moc nesešlo, ale vždycky jsem byl pragmatický, a přestože mi na Kiri záleželo, nečekal jsem, že ji ještě někdy uvidím. Věděl jsem, že když se k něčemu rozhodne, dá za to i život, a přinejmenším starostí o Brada a o Callie jsem se snažil trochu napravit všechno, co jsem zpackal. Možná jsem si nic dobrého nezasloužil, ale byli jsme pošetilí, ne zlí, a i bez honby za dokonalostí jsme měli dost těžký život. Na hranici jste se naučili všechno urvat a příliš se neobviňovat; sebelítost jsme nechávali těm, kdo si mohli dovolit luxus blbosti.

Brad přišel domů asi hodinu po rozbřesku, neupravený a unavený, vlasy ulízané dozadu. Vytřeštil oči na mě, na mé šrámy, na Callie a pak se zeptal, kde je máma.

"Půjdeme ji hledat," odpověděl jsem. "Cestou ti řeknu, co se stalo."

Ucouvl a stiskl rty, jako to dělávala Kiri. "Kam šla?"

"Poslyš, synku," začal jsem. "Pozdějc mi to můžeš vytmavit, jak ti bude libo, ale teď je důležitý najít mámu. Čekal jsem na tebe, protože jsem věděl, že budeš chtít pomoci. Tak jdeme."

Callie se přikrčila za mě, jako by ji Bradův pohled pálil.

"Odjela," řekl. "Je to tak?"

"Jo, "přiznal jsem.

"Cos proved?"

"Bradley," řekl jsem. "Ještě deset vteřin a jedu."

Probodl nás s Callie pohledem a snažil se prohlédnout, co jsme provedli. "Kčertu, asi mi ani nemusíte nic vysvětlovat," řekl nakonec.

O prvních dnech naší cesty bych mohl napsat celé knihy. Nic moc se nestalo, ale sama prázdnota nabyla složitých významů a pustý zmrzlý kraj plný kopřiv, mochen a stolových kopců v dáli

jako by se vyjadřoval k poušti v nás. Hory se na obzoru za námi proměnily v modré přízraky, nebe stříдалo vyšisovanou bílou barvu se zamračenou šedí. Tu a tam jsem se podíval doprava na Callie nebo doleva na Brada. S rozevlátými černými vlasy a smutnými obličejí vypadali, jako by patřili k jedné rodině, ale přesto mezi sebou neprohodili jediné slovo a zatvrzele se dívali na cestu před sebou. Přes den jsme jeli po Kirině stopě a trochu nám dodávalo naděje, že se ji nesnažila zamaskovat. Nocí jsme trávili v závětrří skalek nebo vršků, z černé strany věčnosti nepřestával skučet vítr a světlo nám dával jen oheň na vaření. Občas padal sníh, a přestože vždy roztál ještě před polednem, v stopách kopyt se udržel déle, a tak jsme za sebou ráno směrem domů vídali přízračnou stopu bílých půlměsíců.

Prvního večera jsem Brada nechal, ať se vyvzteká, ale teprve druhý den jsem si s ním o všem promluvil. Drželi jsme spolu hlídku u ohně, pušky pohotově, a Callie kousek od nás spala pod dekami mezi dvěma balvany. Přestože mi Kiri před odjezdem dala rozhrěšení, vzal jsem na sebe vinu; Brad ale poznamenal, že Kiri by neřekla nic, co by nemyslela vážně.

"Odjela by dřív nebo pozdějc," řekl. "Chtěla, abys to věděl. To ale neznamená, že ti odpustím já."

"Budiž. Ale stejně mi spíš odpustíš ty než já sám."

Ušklíbl se.

"Nikdy jsem ti netvrdil, že jsem dokonalý," pokračoval jsem. "Copak jsem ti pořád nevykládal, jak snadno si ženy a muži ublíží, aniž by chtěli? Myslel jsem si, že tomu rozumíš."

"Rozumět neznamená odpustit."

"To je pravda."

Poposedl si, aby mu oheň svítil na tvář z jedné strany a druhou nechal ve stínu, jako by ucouvl zamračený úplněk. Otevřel ústa a já měl dojem, že chce něco říct, ale zase je zavřel.

"Co je?" zeptal jsem se.

"Nic," odpověděl.

"Tak to vyklop."

"Dobře." Probodl Callie pohledem. "Nemá tu co dělat. Jestli mámu najdeme, neuvidí ji ráda."

"Možná," připustil jsem. "Ale Callie má vlastní potřeby a teď zrovna potřebuje být tady." Brad chtěl něco říct, ale přerušil jsem ho. "Sakra dobře víš, že jestli máma nechce, abysme ji našli, tak ji nenajdeme. Všichni doufáme a budeme se snažit. Ale když ji nenajdeme, pro všechny z nás bude důležitý, že jsme to zkusili. Možná Callie nemáš rád, ale tohle jí upřít nemůžeš."

Nerad přikývl, ale zdálo se, že ho trápí ještě něco jiného.

"Teď už to v sobě nedus," pobídl jsem ho.

"Napadlo mě..." Odvrátil se, možná abych mu neviděl do tváře. Když znovu promluvil, svíral se mu hlas. "Nechápu proč... proč jste s mámou museli... proč jsi..."

"Neřeknu ti, proč se to stalo. Hergot, ani nevím, jak to mezi mnou a mámou vlastně začalo. Vůbec jsme k sobě nepasovali."

Milovali jsme se, ale myslím, že láska spíš vyústila z potřeby než naopak."

Brad ukázal palcem na Callie. "S ní to je rozumnější?"

"Mohlo být, i když to zní blbě. Ale teď... teď nevím. Třeba je po všem. Třeba to tak má být. V každém případě nás to zrovna teď tolik nepálí."

Vítr roztřeseně zasténal mezi skalami a přirazil plameny k zemi. Brad sklopil oči, nabral hrst prachu a nechal si ho protéct mezi prsty. "Nepočítám, že by se dalo ještě něco říct."

Nechal jsem jeho slova viset ve vzduchu.

"Pořád přemýšlím, co asi máma tam venku," řekl za chvíli. "Vidím ji jako... jako černou tečku bůhvíkde." Hodil prach do ohně. "Myslíš, že tady něco žije?"

"Teď jenom my." Plivl jsem na ohniště a uhlíky zasyčely. "Možná tygr nebo dva; chodí sem umřít."

"A co Mizerové?"

"Co by tady dělali? Spíš žijou v kopcích na sever od Edgevillu."

"Clay povídal, že potkal někoho, kdo žije tady."

"No, Clay snad není žádná autorita."

"Ale ani lhář. Říkal, že ten chlápek jednou za čas přišel nakoupit patrony. Nikdy nekupoval nic jinýho. Řek mu, že s dalšíma bydlí na pláních. Neprozradil proč. Řek Clayovi, že jestli chce znát důvod, musí si je najít sám."

"Jenom si z něj vystřelil."

"Clay neměl ten dojem."

"Tak to je tupec."

Šlehl po mně očima a já měl dojem, že mě vidí nějak nově. "Není tupec jenom proto, že to říkáš."

"Ne. Má to spoustu dalších důvodů, jak víš."

Nesouhlasně zavrčel a zahleděl se do plamenů. Díval jsem se s ním, jak oranžové drahokamy uhlíků pohasínají a rozhořívají se v poryvech větru. Záře osvětila i skulinu mezi dvěma kameny, kde spala Callie. Byl bych k ní rád zalezl pod deku a užil si, jak by to jen v té pustině šlo, ale nemohl jsem z hlavy dostat Kiri. Rád bych ji byl viděl jen jako černou tečku, ale stále jsem si představoval, jak se někde ve tmě hrbí, zpívá a zpomaluje myšlení, až se úplně zastaví a Kiri umře.

Narovnal jsem se a zjistil, že si mě Brad prohlíží. Podíval se mi do očí a teprve zadlouho svěsil hlavu. Došlo mi, že asi myslel na totéž. Položil jsem mu ruku na loket; ztuhl, ale neucukl, což by asi udělal ještě včera. Viděl jsem, jak je zničený a unavený.

"Běž se vyspat," řekl jsem mu.

Nic nenamítal a za chvíli už zabalený do dek pravidelně oddychoval.

Také jsem si lehnul, ale spát se mi nechtělo. V hlavě mi bušily stejné vibrace, které podtrhovaly ticho, jako by hradby mezi mými myšlenkami a černou prázdnotou spadly; cítil jsem se tak živý, až mi připadalo, že se vznáším kus palce nad zemí a celý se klepu. Skrz řídké mraky svítilo pár bledých teček hvězd. Zkusil

jsem jim vymyslet souhvězdí, ale nenapadl mě žádný vhodný tvar; mohly to snadno být hvězdy mého života, zmatečně rozsypané, a já si uvědomil, že i když najdeme Kiri, nikdy je znovu neposkládám. Život pro mne byl vyrovnáním se s otázkami, které jsem ze strachu nebo z hlouposti nikdy nepoložil, a snad proto jsem ho tak snadno ztratil. Kdyby hlavní obětí hry nebyla Kiri, napadlo mě, rozházený život by nebyl špatný konec.

Pokusil jsem se představit si, co nás ještě čeká. Neměl jsem ale z čeho hádat a myšlenky mi sklouzly zpátky ke Kiri. Zíral jsem přes oheň, čistil jsem si hlavu a naslouchal sykotu písku ve větru. Nakonec se mi začalo chtít spát, ale přísahám, že než jsem vzbudil Callie, aby mě vystřídala na hlídce, viděl jsem, jak jedna bledá hvězdička odlétá na východ a za obzor. Tehdy jsem o tom ale moc nepřemýšlel.

Pět dní na cestě a po Kiri ani známka. Stopa se ztratila jako opar na zrcadle a já nevěděl, co dělat. Pět dní jízdy od Edgevillu byla neoficiální hranice mezi známým a neznámým a podle všeobecného přesvědčení za touto hranicí člověk riskoval všechno. Nepotkal jsem nikoho, kdo by se odvážil dál, snad jen člověka v autě. Zásob jsme měli dost ještě na pár dní, ale přesto jsem měl dojem, že jen plýtváme časem, a tak jsem o tom večer začal.

Tábořili jsme v roklince mezi balvany velkými jako člověk asi padesát metrů od úpatí kopce, co proti hvězdám vypadal jako hřbet ještěra. Nadhodil jsem možnost návratu.

Když jsem domluvil, odpověděla Callie přesvědčeně: "Já nejdu zpátky, dokud ji nenajdeme."

Brad znechuceně zavrčel. "Ty do toho nemáš co mluvit. Nebýt tebe, nic by se nestalo."

"Nenavázej se do mě!" odsekla. "Spoustě věcí tady vůbec nerozumíš."

"Budu si říkat, co chci," opáčil.

"Oba držte zobák," okřikl jsem je.

Oheň praskal, Brad a Callie se mračili do plamenů.

"O tom se nebudeme dohadovat," pokračoval jsem. "Všichni víme, co se stalo, a každý máme důvod, proč tu jsme. Vyzazili jsme společně a společně taky skončíme. Jasný?"

"Mně jo," řekla Callie a Brad něco zabručel.

"Řekni to teď," pobídl jsem ho, "nebo si to nech pro sebe."

Zakroutil hlavou. "Nic."

"Pojedeme ještě pár dní," rozhodl jsem po chvíli. "Když ji nenajdeme do té doby, tak už nikdy."

Bradovi škubalo v tváři a zase něco bručel.

"Co říkáš?"

"Nic."

"Nech toho. Chci to slyšet. Přestaň skuhrat. Řekni to otevřeně."

Zdálo se, že mu lícní kosti vylezou kůží ven. "Kdyby ti na mámě trochu záleželo, nepřestal bys, dokud bys ji nenašel. Ale ty se nemůžeš dočkat, až se vrátíš domů a zalezeš do postele s tou courou!" Vyskočil na nohy. "Proč to neuděláš rovnou? Běž si

domů! Nepotřebuju tě, najdu ji sám."

V prsou mi vybuchlo dlouho sbírané napětí. Skočil jsem po něm, přirazil jsem ho k jednomu balvanu a loket jsem mu vrazil pod bradu. "Ty zmetku! Ještě jednou se mnou budeš mluvit takhle a zlámu ti vaz."

Měl strach, vytryskly mu slzy, ale já na něj nedokázal přestat řvát. Callie mě zkusila odtáhnout, ale odstrčil jsem ji.

"Ty tvoje připomínky, co jsem proved, už mi lezou krkem," křičel jsem na něj. "Vím to daleko líp než ty! Nepotřebuju, aby mi to někdo pořád vnucoval!"

Najednou jsem si uvědomil, jak vypadám, když se peru s třináctiletým klukem. Vztek ze mě vyprchal a vystřídala ho hanba. Pustil jsem Brada a ucouvl, roztřesený spoustou adrenalinu. "Promiň," řekl jsem. To už ale utíkal do noci a pochybuji, že mě slyšel.

"Vrátí se," ozvala se za mnou Callie. "To se srovná."

Nechtěl jsem slyšet, že se to srovná, tak jsem odešel. Šla ale za mnou, přitiskla se ke mně zezadu a objala mě kolem pasu. O něhu jsem taky nestál, tak jsem se vyškubl.

"Co se děje?" zeptala se.

"Co asi, kčertu?"

"Myslím s náma dvěma. Chápu, že se ke mně nemůžeš moc mít, když je tu Bradley. Ale je v tom víc."

"Možná," řekl jsem. "Nevím."

Odešel jsem od ohně do tmy. Jíl mi křupal pod nohama. Do očí mi tekla tma. Cítil jsem, jak kolem mě všechno tvrdne a zavírá mě do černé nálady, černého osudu.

"Víš, co bychom měli udělat?" nadhodil jsem hořce, aniž bych se na Callie podíval. "Měli bychom jet dál... myslím víc než jenom pár dní. Měli bychom jet a jet, dokud nebudeme moct dělat nic jinýho, dokud z nás nezůstanou jenom kosti a sedla."

Nejspíš jsem čekal, že něco namítne, že navrhne něco nadějnějšího, ale zůstala zticha, a když jsem se na ni otočil, seděla u ohně, kolena přitažená k čelu, hlavu v dlaních.

Čekal jsem, že se mi ráno zlepší nálada, ale nezlepšila a počasí jí také nijak nepomohlo. Vichřice nám do tváří hnala náporů sněhu a jeden na druhého jsme skoro neviděli. Jel jsem s šálou přes obličej, límec zvednutý, obočí omrzlé. Myšlenky mi běhaly v kruhu... ani ne tak myšlenky, jako spíš poznání něčeho nového ve mně, prázdnoty tvrdé a zlověstné jako žulové kopce kolem. Něco se ve mně navždy změnilo. Snažil jsem se to zapřít, přesvědčit sám sebe, že výbuch hněvu a chvilková zatrpkllost nemohly mít takový účinek. Pak mě ale napadlo, že změna přišla třeba už před pár dny a záchvat jen odklidil trosku mého zhrouceného starého já. Cítil jsem se oddělený od Callie a Bradleyho. Bezcitný a chladný, studenější než ledový vzduch. Pochopil jsem, že můj dosavadní život nijak nedržel pohromadě. Tvořila ho jen bezcílná změt zvuků, tepla a chvil. Když jsem si to uvědomil, hned jsem se cítil svobodnější a to mě zmátlo ještě víc. Možná, napadlo mě, se právě takhle cítí

Mizerové; možná právě tento pocit je prvním krůčkem na cestě do jejich řad. Pomyšlení na to mě nepotěšilo ani nepoplašilo. Nemělo barvu, nemělo tónování. Prostě další chladné zjištění. Kdykoli se Callie nebo Bradley přiblížili na dohled, uviděl jsem v jejich tvářích stejnou zasmušilost; když se mi podívali do očí, nebyla v nich nenávist ani láska. Vzpomněl jsem si na svá slova o tom, že pojedeme, dokud z nás nezůstanou jen kosti a sedla, a napadlo mě, jestli jsem neměl pravdu.

V půli odpoledne se vítr trochu utišil a sníh zřídł. Zasněžené štíty na obzoru se ukázaly být jen mraky, ale z pláně vyrůstaly skalnaté hnědé kopce a my projížděli úzkým údolím mezi nimi. I když tu kromě mochny nic nejevilo známky života a krajina byla jalová a mrtvá, měl jsem dojem, že pláně už tu nejsou tak pusté. Nebe zbělelo, na západě šlo rozeznat slunce. Byl jsem napjatý a netrpělivý. Jednou jsem měl dojem, že jsem na hřebeni zahlédl pohyb. Možná tygra. Vytáhl jsem pušku a věnoval okolí větší pozornost, ale žádná hrozba se neobjevila.

Toho večera jsme tábořili v malém ostroúhlém kaňonu, zaříznutém asi sto metrů do úbočí kopce. Postaral jsem se o koně, Bradley s Callie dělali oheň, a vzhledem k tomu, že do tmy zbývalo ještě půl hodiny a já nestál o rozhovor, jsem vyrazil na procházku na konec kaňonu. Vápencové stěny od sebe byly daleko sotva na rozpažení, ale dobrých třicet metrů vysoké. Na útesech rostlo pár trnitých keřů a na zemi bylo nepatřičně mnoho suti, jako by se tu prohnalo zemětřesení. Tu a tam vápenec vybublal a zčernal, což jsem zatím nikde neviděl. Při hrabání v suti jsem našel pár pavouků a větviček. Zrovna když jsem se chtěl vrátit do tábora, objevil jsem pod volným kamením cosi nepřírozeně hladkého. Odkopal jsem suť a zvedl věc. Měla zhruba obdélníkový tvar, nějakých sedm centimetrů dlouhá a pět široká, a vážila jen pár deka; byla lehce prohnutá, zaprášená a na jednom kraji nabublaná a tmavá jako vápenec. Otřel jsem ji a v popelavém světle soumraku jsem rozeznal zlatou metalízu. Otočil jsem úlomek v ruce. Z druhé strany měl polstrování.

Až za chvíli jsem v zlomku poznal kus zlaté helmy řidiče auta s bublinovou kabinou. Rychle jsem šel k závěru. Vzápětí jsem navíc našel něco, co mou teorii beze zbytku potvrdilo. Napřed jsem si myslel, že je to nějaký kořínek. Kořen s pěti zkroucenými černými výběžky. Pak jsem si uvědomil, že je to mumifikovaná ruka. Narovnal jsem se, vyvedený z míry, vylekaný každým špitnutím větru. Z nálezu se mi udělalo špatně. Až po nějaké době jsem se přinutil kutat dál. Brzy jsem vyhrabal většinu těla. Rudé vyšisované cáry se lepily na vyschlé maso. Našel jsem další kusy helmy. A hlavně lebku s dírou vypálenou zezadu do hlavy, velkou jako moje pěst, orámovanou nabublanou kostí. Bázlivě jsem mrtvolu obrátil. Krk povolil, hlava upadla. Donutil jsem se neblít a otočil jsem hlavu. Černé škvíry po očích spojené křehkým obočím. Byla to tvář tisíciletého starce. Předem mu z hlavy nic nevyšlo, což znamenalo - jak jsem si domyslel -, že díru v týle nezpůsobila puška ani žádná jiná zbraň, co jsem znal.

Zvláštní, jaký jsem měl v té chvíli pocit. Ne strach, spíš vztek. Část hněvu způsobily vzpomínky na ubohého mužíčka, na jeho červené auto a ztřeštěné provokování opic; druhé části jsem ale nerozuměl, týkala se nějaké strašné nespravedlnosti, uložené někde hluboko ve mně, ale nepojmenovatelné. Vzteku jsem se držel. Nic silnějšího jsem za celý den necítil a potřeboval jsem ho, aby mě udržel na nohou. Pochopil jsem, proč opice tancují a tygři vyjí. Sám jsem chtěl tancovat a výt, vrhnout k nebi něco ošklivého a zabít to, co mohlo za můj zmatek.

Myslím, že jsem na chvíli vypadl; v každém případě mám dojem, že uplynulo dost času, než mě napadla další kloudná myšlenka. Nevěděl jsem, co dělat. Instinkty mi napovídaly, že bychom se měli vrátit do Edgevillu, ale když jsem se nad tím zamyslel, najednou mi přišlo, že Edgeville je nebezpečnější než pláně a že tady je mi líp. Věděl jsem, že budu muset všechno říct Bradovi a Callie. Kdybych jim to tajil, nikomu bych nepomohl. Jenom jsem si nebyl jistý, co to všechno znamená. Můj obraz světa se změnil. Všechno, co dřív dávalo smysl, bylo teď ubohé, zbytečné, rozhozené dnešní jízdou a nálezem mrtvoly. Když jsem se ohlédl za svým dosavadním životem, nenašel jsem v něm žádný srozumitelný důvod pro cokoli. Přesto jsem si byl jistý jednou věcí, a přestože mě zrovna nepotěšila, alespoň mi pomohlo, že si něčím můžu být jistý. Pláně nebyly opuštěné. Něco tu žilo, něco horšího než Mizerové. A já věděl, že je to blízko. Když tu zůstaneme, zemřeme, ale začal jsem pochybovat, že hladý.

Jak jsem řekl, zamýšlel jsem Bradovi a Callie povědět o mrtvole, ale moc se mi do toho nechtělo. Kaňon končil skalnatým svahem, dost mírným, abych se po něm dokázal vyšplhat, a když jsem vylezl nahoru, obešel jsem kaňon po skále, dokud jsem dole neuviděl náš oheň. Posadil jsem se na hranu, nohy spustil dolů a pustil jsem se do přemýšlení, což mi na náladě nepřidalo. Pořád jsem nevěděl, kde začít, ale čím víc jsem hloubal, tím víc jsem chtěl zjistit, co zabilo řidiče červeného auta. Byla to hloupá snaha. Přesto jsem nad tím nedokázal přestat spekulovat, jako bych na tenhle problém čekal celý život. Nakonec mě přemýšlení unavilo, a tak jsem začal koukat na hvězdičky a na řídký kouř našeho ohně.

Nejsem si jistý, kdy jsem si všiml, že se některé hvězdy pohybují. Rozhodně mě to znepokojilo až podstatně později. Jednalo se o tři hvězdičky; místo aby létaly rovně a krátce jako meteority, cukaly sebou po obloze. Zarazila mě až skutečnost, že se přibližují, že se drží profilu kopců. Bázní boží mě naplnily v okamžiku, kdy se jedna rozzářila bledou zelení, k zemi z ní vyšlehl smaragdový paprsek a zaznělo vzdálené hřmění. To jsem už vyskočil na nohy a rozběhl se po hraně útesu. Žaludek se mi sevřel. Zavolaal jsem na Brada s Callie a ti ke mně nechápavě zvedli hlavy.

"Vemte koně!" zařval jsem. "Vytáhněte je sem nahoru! Hned!"

Soucitně se po sobě podívali.

"Co se děje?" zavolaal Brad.

Podíval jsem se na pláně; tři hvězdičky už se nebezpečně

přiblížily.

"Hned!" zaječel jsem. "Rychle, hergot! Průser!"

To je popohnalo.

Než ke mně dorazili s koňmi, zjistil jsem, že trojice hvězd vlastně vůbec nevypadá jako hvězdy, ale spíše jako hlavice kopí, co používaly opice: prohnuté válce s tupou špičkou na jedné straně, přes deset metrů dlouhé, zdola lehce vypoulené. Podrobnosti jsem nerozlišil, ale rozhodně jsem na ně nechtěl čekat. Vyskočil jsem na koně, přitáhl uzdu a řekl Bradleymu s Callie: "Pamatujete na tu jeskyni, co jsme zahlídli nahoře?"

"Co je to zač?" zeptala se Callie, když uviděla trojici hvězd.

"To zjistíme pozdějš," opáčil jsem. "Jedeme! Přímo do jeskyně!"

Byla to divoká jízda, koním na svahu v suti klouzaly nohy, ale nakonec jsme se do jeskyně dostali. Vchod byl pro zvířata trochu těsný, ale dál se díra rozšiřovala a mizela někde hluboko v kopci. Odvedli jsme koně hloub a pak jsme se po břiše připlazili zpátky ke vchodu. Pár set metrů pod námi visely létající věci přímo nad kaňonem, kde jsme tábořili. Vypadaly strašidelně, jak tam třaslavě levitovaly, jako by byly lehčí než vzduch a pohrával si s nimi vítr. Byly větší, než jsem odhadl, spíš ke dvaceti metrům, a duhové světlo jim hrálo na povrchu - zřejmě kovovém, domyslel jsem si. *Zblízka záře* sváděla oči stranou. Věci pískaly vysokým chvějivým tónem, asi jako flétna, ale z rákosu. Zvuk se mi zavrtával do páteře a na rukou mi z něj naskočila husí kůže.

V životě jsem nebyl tak vyděšený. Klepal jsem se jako kůň, když ucítí oheň, a zíral jsem do toho unikavého světla, až mi vymazalo všechny myšlenky z hlavy. Pak jsem strčil do Brada s Callie a odtáhl jsem je hloub do jeskyně. Zalezli jsme do tmy a posadili se. Koně frkali a ošívali se; trochu mě uklidnili. Brad se zeptal, co budeme dělat, a já opáčil, co by jako chtěl. Házet na ty věci kamení? Budeme prostě sedět, odpověděl jsem, dokud se společnost nerozejde. Stěží jsem ho potmě rozeznal, i když seděl metr ode mě, ale neměl jsem z něj dobrý pocit. Napůl jsem se pořád modlil, ať ty věci venku zmizí a nechají nás na pokoji. Stejně jsem ale dál slyšel pískání a ve vchodu do jeskyně jsem viděl slabé světlo.

Callie se mě znovu zeptala, co to podle mě je. Odpověděl jsem, že nejspíš nějaké stroje.

"To vidím sama," odsekla. "Ale kdo je podle tebe řídí?"

Do té doby jsem na to nepomyslel, ale přišel jsem si jako hlupák, že mě to hned nenapadlo.

"Kapitáni," odpověděl jsem. "Musejí to být oni. Nikdo jinej takový mašiny nepostaví."

"Proč by nás Kapitáni honili?" nadhodil Brad.

"Nevíme, že nás honěj," řekla Callie. "Třeba se staraj o svý."

"Proč jsme teda utíkali?"

Uvědomil jsem si, že jsem jim neřekl o mrtvole, ale napadlo mě, že teď na to není nejlepší chvíle - bylo by to příliš mnoho špatných zpráv najednou.

"Dobře že jsme utekli," řekl jsem. "Věřte mi, udělali jsme dobře."

"Kromě toho," poznamenala Callie, "nevíme úplně jistě, že jsou to Kapitáni. Tvůj táta sice mluví docela rozumně, ale jistě nevíme nic."

Chvíli jsme byli zticha, až Brad řekl: "Myslíš si, že se s těma věcmá máma srazila."

Vzdychl jsem a ozvěna v jeskyni povzdech zesílila, jako by si odfrkl kůň. "Než jsem na vás zařval, chvíli jsem je sledoval. Podle toho, jak prohlížeš kopce, to je možný."

Znovu se rozhostilo ticho a znovu ho prolomil Brad. "Možná bysme měli jet za nima, až odlétej."

Chtěl jsem mu odpovědět, že uděláme nejlíp, když jim co nejrychleji zmizíme, ale vtom vchod do jeskyně zaplavil smaragdový blesk, odhodil mě, a když jsem se vzpamatoval, ležel jsem v neproniknutelné tmě se štěrkem v zubech a zalehlýma ušima. Za chvíli jsem na prsou ucítil Bradovu ruku a uslyšel ho, jak říká: "Táto?" Pak se ozvali i koně, rzali a dupali sepnutýma nohama. Chtěl jsem se posadit, ale na to se mi moc motala hlava.

"Callie," zkusil jsem.

"Šla se podívat, jestli zbyla nějaká cesta ven."

"Co..." zarazil jsem se a začal prskat štěrk.

"Vchod je zavalenej. Spadla na něj aspoň tuna kamení."

"Do prdele!" ulevil jsem si a prohmatával hlavu v týle; nabíhala mi pěkná boule. Před očima mi plavaly zářivě černé mraky. "Koně jsou v pořádku?"

"Jenom vyděšený."

"Jo," přitakal jsem. "To já taky."

Opatrně jsem se posadil, zašátral jsem po Bradovi, chytil jsem ho za rameno a stiskl ho. Nedokázal jsem myslet; byl jsem tak omráčený, že jsem teprve teď začínal cítit první známky strachu. Měl jsem dojem, že mi výbuch v hlavě pokračuje, že se spálená skála valí pryč a s ní poslední zbytky zdravého rozumu.

Za vteřinku se zdálky ozvala Callie, ať k ní jdeme, že něco našla.

Pořád se mi motala hlava, nechal jsem tedy Brada jít napřed a po čtyřech jsem zamířil hloub do kopce. Za chvíli už jsem uviděl kus tmavomodré hvězdnaté oblohy.

Callie znovu houkla, tentokrát zvenčí. "Vidíš to?"

"Už jsem skoro tam!" odpověděl jsem.

Díra byla asi dva metry nad zemí, nepřiliš vysoká a dost široká, aby dospělý prolezl, ale koně tudy ven dostat nešlo. Bez nich budeme stejně nahaní, pomyslel jsem si, jako kdyby nás výbuch rovnou zabil. Přesto jsem vylezl na čerstvý vzduch vedle Callie, a když jsem uviděl, co našla, na všechnu chandru jsem zapomněl.

I z téhle strany přecházel kopec v pláň. Byl tu však výrazný rozdíl. Pod námi, jen pár set metrů od úpatí, ležel rozlehlý kráter, zhruba kruhový a skoro míli široký, plný zlatého světla jako přetékající mísa. Záře byla tak jasná, že ve

stěnách kráteru šlo rozlišit jen nejhlubší trhliny. Jáma připomínala zlatý vřed na natažené popraskané kůži. Trojice strojů poletovala nad kráterem jako mouchy nad mrtvou veverkou a záhy zmizela pod okrajem. I když jsme stroje ztratili z očí, nikdo nepromluvil, nikdo se nepohnul. Za Brada nebo za Callie mluvit nemůžu, ale mně ten kráter rozházel i poslední zbytky starých představ. Možná na mě zapůsobila už jen velikost... velikost a záplava světla. Třeba všechny mizérie, co jsem zatím zažil, byly jenom jako písek, co škrábe v botách, ale teď jsem měl pocit, že mi tahle neskutečná nepatřičnost strhla boty i s kůží, a tak nemůžu než sedět a zírat. Ještě před půl hodinou bych na otázku dokázal říct, kde vlastně jsem. Řekl bych: jsem na pláních šest dní jízdy od Edgevillu se svým synem a s milenkou. Uprostřed pustiny, kde kdysi kvetl starý svět, mnoho set let po jeho zániku. Považoval bych to za dobrou odpověď a byl bych si jistý svým cílem a místem ve světě. Teď jsem měl dojem, že jsem se ve společnosti cizích lidí ocitl uprostřed nekonečné noci s jediným velikým světlem, v naprosto nepochopitelné pustině. Možná vám takové úvahy přijdou nerozumné. Přeci jen jsme už dlouho tušili, že Kapitáni mají létací stroje, a i když jsem nikdy žádný neviděl, neměl mě pohled na ně tak rozházet. A krátery jsem také znal, i když žádný nebyl tak veliký. Jako by se zhroutily všechny čisté komůrky mého života, zklamala logika, a já nedokázal do hlavy dostat jiné pojetí světa. Teď si uvědomuji, že se to chystalo už dlouho, že na mně neznámo pracovalo celou cestu, ale v té chvíli jsem se zhroutil a naprosto ztratil ponětí o světě.

Ticho prolomila Callie. Řekla, že musíme dolů ke kráteru, že nemáme jinou možnost. Nevzpomínám si přesně, co jsem odpověděl; poznamenal jsem něco o koních a že i když sejdeme dolů, musíme se vrátit a zastřelit je, aby nezdechli žízni. Mluvili jsme ještě o něčem, ale nevzpomínám si na to. Časem jsme se vydali dolů a každou chvíli jsme se dívali, jak nám kráter roste před očima, obrovská zlatá jáma, do níž jsme se chystali sestoupit.

Odhaduji, že jsme byli tak dvacet metrů od úpatí kopce, když nám ze tmy ženský hlas poručil odhodit zbraně. Tak mě vylekal, že jsem bez váhání poslechl. Počítám, že na tom není nic špatného, když na vás někdo houkne ze tmy. Nedaleko jsem zaslechl kroky a kolem se začaly stahovat stínové obrysy. Spousta. Možná třicet, možná víc. Stáhly se kolem nás a některé trochu osvítila záře z kráteru, ale většina zůstávala ve stínu, šeredné černé vrány v pomačkaných kloboucích a dlouhých kabátech.

"Co jste zač?" zeptal se jiný hlas, tentokrát mužský, hluboký, ale mírný a kupodivu známý.

Představili jsme se a řekli, že jsme z Edgevillu.

"Bob Hillyard," zopakoval zamyšleně hlas. "To mě podržte."

"Ten kluk je jeho," řekl někdo jiný. "A ta ženská dělá pro starýho Fornoffa."

"Kdo jste proboha vy?" zeptal jsem se, aby nebylo poznat, jaký mám strach. Hned jsem věděl, že jsme narazili na Mizery.

Měl jsem se možná bát víc, než jsem se bál, ale byl jsem tak popletený a vyplašený vším, co se stalo, že jsem hrozbu divokých lidí nevnímal.

"Některý z nás znáš," ozval se další hlas. "Určitě aspoň mě."

Vzplála zápalka, od ní jakýsi smotek v ruce jedné černé postavy, a když Mizera popošel blíž a strašidelně si nasvítit tvář, poznal jsem Claye Fornofoffa. Přibral, na bradě mu narostlo světlé strniště, vypadal utahaně. Nevrlý výraz ho však neopustil.

"Nebejt tohohle chlapa, nikdy bych nevyrazil," řekl.

"Tak to si to s ním budeš chtít vyřídit, co, Clayi?" nadhodil někdo.

"Sám víš, že jsem jinak nemoh," ohradil jsem se.

"To je jedno," řekl. "Nakonec jsi mi vlastně prokázal dobrou službu. Ale nic takovýho jsi tenkrát nechtěl, co? Prostě jsi mě vyhnal, abych venku chcípnul."

Za Clayem se vynořil veliký stín a odstrčil ho stranou.

"Jestli si chceš něco vyřizovat," řekl mírně, "nech to na pozdějc." Vešel do kruhu světla a mně se potvrdilo podezření: byl to Wall. Obrovský kus chlapa s huňatým obočím, hustými prošedivělými fousy, plnými rty, vypouklým čelem a tváří bezvýraznou jako kamenná modla. Zpod klobouku mu na ramena spadal vodopád tmavých vlasů.

"Hergot, Bobe," oslovil mě. "Chlap, kterej střílí jako ty, nemá venku na pláních co dělat."

Walla jsem vždycky obdivoval, a když si v souvislosti se mnou vzpomněl jen na špatnou mušku, připadal jsem si jako malý kluk. Jako by vás shodil hrdina z dětství.

"Taky mě sem nic netáhne," opáčil jsem. "Jenom jsem tu potřeboval něco zařídit."

Wall si prohlédl Callie a Brada. Oba na něj zírali, protože tak velikého člověka ještě nikdy neviděli.

"Jste trochu zmatený, co?" řekl shovívavě, jako by mluvil s dětmi. "Máte dojem, že ani jednoduchý věci jako pravá a levá už nejsou, co byly?"

Zarazilo mě, že tak přesně rozebral můj duševní stav, a přitom tak lhostejně, jako by to bylo jasné každému hlupákovi.

"Co o tom ty kčertu víš?" zeptal jsem se.

"Každej je na tom stejně," odpověděl. "Úprava začíná mizet tak pátej den na pláních. Když se člověk dostane tak daleko, většinou má víc otázek než odpovědí. Pochop," vychrchlal hlen a odplivl si doprava, "v nemocnici tě jenom neošetřují. Kapitáni tě upravují, abys byl spokojenej se svým osudem. Jako by tě hypnotizovali. Chlap potřebuje pořádněj důvod, aby úpravu zlomil. Vypadá to, že jedinej lék je pořádněj vzruch." Naklonil hlavu a pátravě si mě prohlédl. "Co tě sem přivedlo?"

"Moje žena Kiri," odpověděl jsem a dál jsem se snažil sežvýkat, co právě řekl. "Prohrála v souboji a vypravila se sem umřít."

"Kiri," zamyslel se Wall. "Pamatuju se na ni. Byla dobrá bojovnice."

Bradley kníkl: "Počítáme, že je dole v ty díře."

Wall po něm šlehl pohledem. "To je možný."

Mluvil schválně bez výrazu, tak jsem si domyslel, že pokud je Kiri opravdu v kráteru, už ji asi neuvidíme.

"Nechápu to," řekl jsem a rychle mluvil dál, abych zahnal představy Kiri. "Co se tu kčertu děje? Proč nás Kapitáni chtějí upravovat? Jak se..."

"Zklidni to, chlape," zarazil mě Wall a položil mi ruku na rameno; byla tak těžká a tvrdá, že jsem hned zmlknul. "Teď nemám čas na přednášky z historie. Pravda je, že ti asi stejně nemám moc co povídat. Pokud víme, všechno je zhruba tak, jak nám řekli. I když mám dojem, že ty lidi, co přežili, si nemohli vybrat, co s nima bude, ale Kapitáni je prostě někam šoupli a upravili je, aby se jim to líbilo. Pár věcí je ale určitě jinak. Zprvė nejsou naši kámošové, spíš si s náma hrajou a mučej nás. Kdyby chtěli, všechny by nás pobili ve vteřině. Ale to by jim zkazilo zábavu. Takže pro ně máme bejt nebezpečný, občas jich pár zabít, dělat potíže. To se jim líbí. Potřebujeme zesílit, aniž by si toho všimli, a pak je jednoho dne vyřídít. A ten není daleko. Budeš ale mít čas se všechno dovědět. Musíš pochopit," znovu odplivl, "že teď jsou z vás Mizerové. Možná ti to teďka zrovna nedochází, ale když už nejste upravený, vrátit se nemůžete. Už vás tam nic nečeká. Teď žijete tady, a tak se snažte. Všecko budete dělat s náma. Když vyrazíme rabovat zásoby do Edgevillu, jedete s náma. Střední cesta není."

"Jestli je to tak, jak říkáte," nadhodila Callie, "proč to prostě lidem v Edgevillu nebo ve Windbrokenu nepovíte... nebo někde jinde?"

"Možná jednou. Ale kdyby teď přirajtovala do města banda Mizerů a začala vykládat, že Kapitáni jsou nepřátelé lidstva... kurva! Jak by to asi dopadlo, co myslíš? Myslíš, že by nám věřili? Ne, než poznáš pravdu, když ti ji někdo poví, musíš vyjet pěkněj kus na pláň. Ale když už vyrazíš, stačí ti ji slyšet jednou." Mlaskl jazykem o zub. "Stejně, fůra Mizerů se až k nám nedostala. Než vyrazíme zvěstovat do Edgevillu, musíme se o něco postarat."

Stáli jsme tam, svázaní vším, co říkal. Bezútěšnost jeho slov mi přesně zapadla do připraveného místa v hlavě - měl jsem dojem, že to vím odjakživa. Ale fakt, že je ze mě Mizera, jsem málem nedokázal uvěřit. Čím déle jsem trávil, co nám Wall pověděl, tím míň jsem se cítil jako Mizera. Měl jsem pocit, že jsme opuštění na dně hluboké vyschlé studny a vysoko nad námi, kdesi v černé noci, shlížejí cizí kruté tváře a rozmýšlejí se, koho vytáhnou nahoru a podřežou. Byl jsem spíš opuštěný než vyděšený: osamělejší bych nebyl, ani kdybych se probudil nahý uprostřed pouště. Kdyby to bylo na mně, posadil bych se na kámen a čekal, až se trochu vzpamatuju, ale Bradley mě chytil za loket a řekl: "Musíme dolů. Musíme najít mámu."

"Dneska už ne, chlapče," řekl Wall. "Když tam vlezeš teďka, vydržíš tak stejně dlouho jako flus na plotně. Jdeme tam zejtra večer. Podíváme se po ní."

"Jdu s várna," řekl Bradley.

"Poslyš, mladíčku," zarazil ho Wall hlasem jemným, ale zvukným, jako by hulákal z jeskyně. "Odteďka budeš dělat, co se ti řekne. Nejseš na výletě. Děláme dost zoufalý věci. Beru, že držíš při mámě, to mi věř. Možná jí můžeme pomoci. Ale zejtra se nám nikdo nebude plést pod nohy, to si pamatuj."

Bradley neustoupil, ale zůstal zticha. Za vteřinku Clay Fornoff podal pochodeň jinému stínu, došel k Bradovi a vzal ho kolem ramen. "Pod, kámo. Seženeme ti něco k jídlu."

Moc se mi nelíbilo, že ho Clay bere pod křídla, ale věděl jsem, že Brad nechce být se mnou, a tak jsem je nechal beze slova odejít do tmy.

Wall popošel o pár kroků ke mně. Přes všechnu zimu jsem ucítil jeho zvířecí pach. Pod huňatým obočím mu divoké oči plály ohněm pochodně. Všeobecně podle mě platí, že lidi, které nějakou dobu nevidíte, jsou menší, než jak si je pamatujete. Walla se to ale netýkalo. Se zlatou září kráteru za zády vypadal pořád spíš jako pomník než jako člověk. "Kam jste strčili koně?" zeptal se.

Řekl jsem mu to.

"Do psí prdele!" Plácl dlaní do stehna. Pak houkl na jiného muže a nařídil mu, ať vezme k jeskyni pár lidí a podívá se, co se dá dělat. Když se otočil zpátky na mě, zasmál se; chyběl mu přední zub a díra byla velká jako první kloub na mém palci. "Hlavu vzhůru, Bobe," povídá. "Tváříš se, jako by si pro tebe měl komínem každou chvíli přilítnout čert. Věř mi, vypadáš daleko líp než předtím ve městě."

Nepochyboval jsem o tom, ale nijak mě to nepotěšilo.

"Tohle je tvoje ženská?" zeptal se Wall a palcem ukázal na Callie.

Callie se mi podívala do očí, přikrčila se a sklopila zrak k zemi. V tom pohledu jsem viděl něco víc než strach, ale byl jsem tak unavený, že jsem to nepochopil.

"Jo," odpověděla za mě.

"Hned vám pořídíme nějaký deky." Wall si povzdechl a zadíval přes kráter. "Rád tě vidím tady venku, Bobe. Potřebujeme víc lidí do zahrad."

"Do zahrad?" zopakoval jsem tupě.

"Jo. Jak si vzpomínám, v Edgevillu jsi pěstoval dobrý rajčata."

"Vy tady něco pěstujete? Kde?"

"Někdo ti to ukáže. Nejspíš ráno." Wall smekl klobouk, narovnal krempu a zase si ho narazil. "Zatím hodte něco do žaludku a vyspěte se. Zejtra bude náš velkej den. Pro všechny na celým tomhle zkurveným světě."

Když jsme povečeřeli sušené ovoce, uložili jsme se s Callie do hnízda mezi třemi balvany kus od ostatních. Pár dek jsme hodili na zem, zbytek jsme si přitáhli až pod bradu, opřeli jsme se zády o jeden kámen, boky a stehny jsme se dotýkali. Jednou jsem se na ni otočil. Světlo z kráteru jí rámovalo profil a ukazovalo kousek smutného obličeje. Myslím, že věděla, že se na ni dívám, ale nedala to najevo, tak jsem se rozhodl zařídit podle Wallovy rady a vyspat se. Usnout se mi ale nedařilo. Nedokázal jsem

přestat myslet na to, do čeho jsme se dostali. Množství Mizerů v takové dálce, Wallovy řeči o zahradách, plán útoku na Kapitány - to všechno svědčilo o tak složitém životě, jaký jsem si na plánech nedovedl představit. A také jsem přemýšlel nad tím, co nám Wall řekl o "úpravě". Byla to divná představa, ale dávala smysl. Jak jinak by lidi uvěřili těm hovadinám o našich předcích, že si dobrovolně zvolili těžký život v zapomnění?

Uvědomil jsem si, že nemá cenu nad tím hloubat; dřív nebo později se dozvím všechno, co bude třeba. Mozek mi ale nepřestával šrotovat a věděl jsem, že stejně neusnu.

Pak se ozvala Callie: "Myslela jsem si, že je to všechno pryč. Že to ta mizérie vymazala. Ale není to pravda. Všechno ve mně zůstalo."

Otočila se ke mně, ale do tváře jsem jí pro tmu neviděl.

Hned jsem nepochopil, o čem mluví, ale teď mi došlo, že o nás dvou.

"Asi bych chtěla vědět, jak je to s tebou."

"Nepřemýšlel jsem o tom," odpověděl jsem. "Neměl jsem čas."

"Tak teď ho máš."

Nechtělo se mi zrovna namáhat závity, ale když jsem se zamyslel nad tím, co vlastně cítím, věděl jsem to hned. Jako bych se podíval nějakým tunelem z kráteru do Edgevillu a uviděl Kiri, osamělou jezdkyňi, modřinu na Bradově tváři, sám sebe a Callie s omrzlým kloboukem a kamenným výrazem. Vtom obrazy zmizely a najednou jako bych neviděl vzpomínku, ale pravdu, ne tu pravdu, co jsem jí věřil, protože ta byla jako všechno v životě jenom zvyk. Ne, tahle pravda stála až za ní, u kořenů mé existence, a já si uvědomil, že jenom to, co cítím ke Callie, chci cítit dál, i když jsem se musel sám přesvědčit, ať je cítím, ale tak už to v hlavě chodí, člověk se k něčemu ukecá a ono se to vyplní, a tudíž, i když jsem předtím Callie nemiloval - přinejmenším ne tak, jak jsem si namlouval -, někde na té cestě se právě to stalo a já se pořád předbíhal, pořád jsem chtěl a doufal a věřil v nejrůznější věci, protože jsem si myslel, že právě v ně bych měl doufat a věřit... jenže teď, možná protože jsem přišel o nějakou část úpravy od Kapitánů, jsem se konečně srovnal, snad poprvé, a přesně jsem pochopil, kdo jsem, v co věřím a co miluju. A měl jsem Brada. A měl jsem Callie. Pod pěknou koketní fasádou byla silná, nedokonalá, sladká a potřebná jako my všichni. Nejdůležitější ale byla síla. To jsem o ní dřív nevěděl. Kolik sil to všechno stálo ji, holku z Windbrokenu, která se plání děsila víc než kdokoli z Edgevillu, kulatou a hubatou, vychovanou měkčím světem. Kolik síly musela pobrat, aby vyrazila málem na smrt kvůli cti, lásce ke mně a něčemu, co nechápala, ale bez čeho by sílu nesebrala.

Myslel jsem i na Kiri, ale jinak.

Jako na obrázek v pokoji plném pavučin, do kterého už dávno nikdo z nás nevstoupil. Ať už jsme udělali pravdu z jakékoli lži, dávno umřela, a Kiri udělala to, co udělala, protože už taková byla, a se mnou nebo naším vztahem to nemělo nic

společného. Necítil jsem se pro to zjištění o nic líp, ale aspoň mi to staré harampádí teď nebránilo vidět, co je podstatné. Všechno jsem to věděl už dlouho, ale připadal jsem si jako hlupák, že jsem to nedokázal přijmout. Nenapadlo mě, co odpovědět, a tak jsem jen pořád dokola opakoval, co už řekla Callie; že ve mně všechno zůstalo.

Trošku se ke mně přimáčkla, já ji vzal kolem ramen, ona mi položila hlavu na rameno a tak jsme chvíli seděli - oba jsme si asi připadali trochu trapně a trochu cize. Callie se natáhla a přitulila se ke mně. Přes všechno, co se stalo, přes strach, dlouhou cestu a všechno ostatní, mi dodalo sebedůvěry, že ji mám u sebe pod dekou.

"Je ti dobře?" zeptal jsem se.

"Akorát," řekla a tichounce se zasmála.

"Čemu se směješ?"

"Chtěla jsem říct, že bych byla ráda doma, ale pak jsem si to rozmyslela. Edgeville už mi nepřijde jako domov."

"Stačil by ho kousíček," přitakal jsem. "Možná jenom kamna, dříví a něco na podpal."

Souhlasně broukla a ztichla. Daleko v černé divočině noci tančily hvězdy, tak jasně, jako by poletovaly, ale nic nebezpečného jsem v nich neviděl, jen obrazy načrtnuté chvějivým ohněm, dámu na trůně, starého lovce s vykládaným pásem. Jaké to asi je, přemýšlel jsem, žít mezi Kapitány, mít rudé oči, být malý a tajnůstkářský. Děsit se života a s ženami a muži si hrát jako s loutkami z masa a kostí. Wall by jim zřejmě porozuměl, napadlo mě. I když byl tak prostý a domácký, byl mi stejně cizí jako kterýkoli Kapitán.

"A postel," prohlásila znenadání Callie.

"Co?"

"Říkala jsem si, že by nebylo špatný mít tu i postel."

"Aha. Jo, to by bylo fajn." Pak mě napadlo, že tím něco myslela, a tak jsem dodal: "Musím přiznat, že dneska v noci se na nic necejtím."

Zvedla se, podívala se na mě a začala se smát. "Ty si snad o sobě myslíš, že jsi ta nejlepší věc na světě hned po vanilkové zmrzlině. Jsem tak utahaná, že se stěží posadím, natož abych...", pokrčila nos, "dělala něco jiného."

"Já jenom pro případ, že bys..."

"Sklapni už, Bobe!"

Vrátila se ke mně pod deku. Jistě to nevím, ale myslím, že se nezlobila. Po pár minutách mi zase položila hlavu na rameno a hned nato si strčila pod košili moji ruku. Teplo z jejího prsa mi proteklo dlaní do celého těla a málem jsem omdlel, jak bylo měkké. V tom pocitu byl jen kousíček chtíce; hlavně mě zaplavila něha, důvěra, láska. Takový pocit nikdy dlouho nevydrží, zvláště ne tam, ne v té chvíli, ale dokud nepominul, byl mi příjemný pohled na zlatou záři kráteru, hvězdnatá noc mě hřála jako deka a povídala mi o něčem, co jsem mohl poválet na jazyku a přitisknout na hrud', ale nikdy pojmenovat.

Rána, řekla mi jednou Kiri, jsou lživá. Dobrou pravdy je

jedině noc. Myslela tím něco nepříjemného a smutného, totiž že denní světlo je jen prelud a opravdová je jen temná stránka věcí, kdybychom měli odvahu na ni nahlédnout. Když jsem si ale na ta slova vzpomněl teď, znamenala něco úplně jiného, protože její představa noci a dne se mi úplně otočila.

Tak jako tak, toho kalného neklidného rána, po jasné noci uplakaného sněhem, pro nás Wall poslal svého pobočníka, chlapíka jménem Coley, ať nás zapojí. Coley byl nervák, proti buldokovi Wallovi hysterický mopslík, vyzáblý a ustaraný. Měl prošedivělé fousy, propadlé tváře a na klobouku zářivě červenou stuhu. I když mi z jeho věčného šubání a pokukování kolem samotnému povolovaly nervy, z porovnání s ním jsem vyšel rozhodně lépe než ze srovnání s Wallem, protože Coley si přinejmenším ani zdaleka tak nevěřil.

Řekl nám, že ten útok plánují už léta a chtějí ukrást létací stroj. Před pár lety jeden spadl na pláních, Mizerové zatkli jediného zbylého člena posádky, pojmenovali ho Junior a vytáhli z něj informace o všem možném; až Wallovi lidé ukořistí létací stroj a dostanou se dovnitř, Junior ho bude pilotovat. Potíž byla v tom, že jakmile se někdo začne ochomýtat kolem, zřejmě spustí poplach a my budeme muset odrážet Kapitány, dokud je neprobijeme. Možná hodinu, možná víc. Podle Coleyho se ve skalách skrývalo asi pět set mužů a žen, ale přesto si nebyl jistý, že Kapitány odrazíme; Wall byl ovšem přesvědčen, že utrpíme jen lehké ztráty.

"Z Kapitánů si nic nedělám," řekl. "Spíš z těch, co pro ně bojujou. Možná tam budou opice. Třeba i naši vlastní lidi. Uměj člověka donutit dělat věci proti své vůli."

"Stejně nechápu," ozval se Brad, "jak toho vašeho Kapitána přinutíte, aby dělal, co chcete. Vždycky, když jsem s nima mluvil, jsem měl pocit, že jakmile jim něco nejde pod fousy, zabalí to a umřou."

"Úplně tak to není," poučil ho Coley. "Jenomže si myslej, že vůbec nemůžou umřít. Podle Juniora ze sebe dělají kopie. Říká jim klony. Jeden zaklepe bačkorama, ale na jeho místě je hned jinej, stejný vzpomínky a všechno." V údivu zakroutil hlavou. "Větší šílenost jsem v životě neslyšel. Ale oni mají tyhleto obojky. Železný límečky, co vzadu přiléhají na hlavu. Nevím, jak to funguje. Ale když ho na někoho připlácnou, hned začne poslouchat. Pár jsme jich vzali z vraku a jeden jsme nandali Juniorovi."

Všichni jsme přikývnuli a řekli "Hm" nebo něco podobného, jako bychom všemu rozuměli, ale pochybuji, že Brad a Callie Coleyho proslov pochopili líp než já.

Pod svahem někdo zavolal a Coley se po něm otočil. Křik ale patřil někomu jinému. Stěny kráteru měly popelavou barvu a vypadaly ještě strašidelněji, než když z nich proudilo světlo. Pod zamračenou oblohou připomínala jílová pláň špinavou žlutí staré kosti.

"Co to tady je?" zeptal jsem se. "Co tam dole hergot dělají?"

"Kapitáni tomu říkají Zahrada," odpověděl Coley. "Občas se tu mlátí mezi sebou. Junior povídal, že nahoře na stanicích jsou rozdělený do klanů a tady si vyřizují spory. Jindy tu mají mejdany a to je nejspíš i dnešní případ. Kdyby se mlátili, bylo by tu víc lodí. Rádi se dívají na boj." Až z paty vytáhl hlen a odplivl si. "Proto si nás tak vážej. Líbí se jim, jak bojujeme."

Chvilí jsem to trávil a přemýšlel o Kiri s obojkem za hlavou. Mraky se protrhly, Coley zvedl hlavu a zatvářil se ještě ustaraněji než předtím. Když jsem se ho zeptal, co se děje, řekl: "Jenom doufám, že nám vydrží počasí. Většinou neriskujeme tolik lidí najednou. Když Kapitáni shoděj síť, obyčejně nás moc nechytanou." Zdlouha vydechl. "I kdyby se vyjasnilo, stejně je možný, že se zrovna sem nedívají. Nedávají si moc bacha a nejsou dobře vyzbrojení. Aspoň ne tak, jak bys čekal. Na družicích moc malejch zbraní neměli a my si myslíme, že z krytů jich taky tolik nevylovili. Proč taky? Mají dojem, že jim nemůžeme ublížit. Stačí jim lodě, osazený důlníma laserama. A kdyby si ty ruční zbraně vysbírali, nejspíš by nevěděli, co s nima. Znali techniku, ale většinu z ní už zapomněli. Počítám, že časem se jim ty lodě rozbijou a oni tu budou muset zůstat."

Callie se ho zeptala na "kryty" a Coley nám vysvětlil, že to jsou podzemní síně, kde lidé spali pár set let, než je Kapitáni vzbudili, protože podmínky na zemi se vrátily k normálu. Teď v nich žili Mizerové. Staly se z nich pevnosti proti útoku z nebe. Bylo mi ale jasné, že Coley tak docela nevěří ani zabezpečení krytů, ani dnešnímu útoku. I když jsem ho neznal, měl jsem dojem, že je neklidný až nepřírozeně, ale když jsem na to zavedl řeč s Wallem, dočkal jsem se odmítnutí.

"Dal lidi dohromady," řekl Wall. "Udělal řádu užitečnejch věcí." Slyšel jsem ale, že to nemyslí upřímně.

Začal padat déšť se sněhem, sice řídký, ale stejně jsem slyšel, jak syčí na kamení.

"O co tady běží?" zeptal jsem se Coleyho s poukazem na kráter. "Co chcete dělat? Řekli jste, že chcete dobýt loď, ale na co vlastně, když..."

"Jde o zabíjení," ozval se za mnou Wall. Opíral se o kámen a z výšky na nás vyzývavě shlížel. Vlasy mu povlávaly ve větru. "O to, že nás celý ty roky pobíjeli. A my to teď trochu srovnáme. Najdeme něco, s čím jich zabijeme ještě víc."

"To chápu," přisvědčil jsem. "Ale proč je nenechat na pokoji? Podle toho, co povídal Coley, se ten problém dřív nebo pozdějc vyřeší sám."

"Tak to říká pan Coley?" Wall ho probodl ledovým pohledem, ale mužík nehnul ani brvou. Wall zavrčel a podíval se zpátky na mě. "Vidíš, že Coley je tu s náma, ne? Neříká ti to něco? Možná věří tomu, co ti řek, ale stejně neví, jestli je to pravda. Byl by blázen, kdyby na to spoléhal. Co když mají víc zbraní, než si myslí? I kdyby neměli, kdo ví, co chystají? Třeba si najednou řeknou, že hraní bylo dost a že nás prostě zlikvidují. Ne! Nejde s nima dělat nic než je zabít na potkání."

"Nemáte strach, že podniknou nějakou protiakci?" zeptala se Callie.

"Ať si to zkusí! Možná dostanou pár Mizerů na pláních, ale většina je zavrtaná příliš hluboko pod zemí."

"To si myslíš ty," opáčil jsem. "Ale byl bys blázen, kdybys na to spoléhal, že?"

Zkusil na mě stejný pohled jako předtím na Coley ho, ale bůhvíproč na mě zapůsobil stejně málo jako jeho logika. Všiml jsem si, že Coleyho má poznámka potěšila.

"Řekněme, že mají víc zbraní, než si myslíš," pokračoval jsem. "Řekněme, že některý se dostanou i do těch vašich děr. Třeba se rozhodnou všechny nás pobít. Kdo ví, co chystají?"

Wall se zasmál. "Kecá ti to pěkně, Bobe, to ti musím nechat. Ale řeči si můžeš nechat od cesty. Všechno jsme to už dávno probrali."

"A co lidi v Edgevillu?" nadhodila Callie. "A ve Windbrokenu? A všude jinde? S nima jsi to taky probral?"

"Nemáme s nima nic společného. Kapitáni ale nemaj důvod je trestat za něco, co jsme provedli my."

"Třeba ten důvod jenom neznáš," nedala se Callie.

"No," shrnul za chvíli Wall, "povídá se s váma pěkně, ale jak jsem řek, všechno už jsme dohodli. Večer jdeme do Zahrady." Hodil po mně očima. "Když budeš chtít, Bobe, půjdeš se mnou a podíváš se po Kiri. Pamatuji si ale, že proto tam nejsi. Hlavně musíme ubránit loď před Kapitánama. Jasný?"

Brad chtěl něco říct, ale Wall ho zarazil.

"Kluk a ženská mužou zůstat u lodi. Kdyby Kapitáni prorazili, hodí se pár flint navíc."

Čekal jsem, že Brad ještě něco řekne, ale jenom sklonil hlavu. Měl dost rozumu, aby si uvědomil, že argumenty Walla nepřesvědčí.

"Hlavu vzhůru," řekl mu Wall. "Brzo si jich taky pár pobiješ."

Zbytek odpoledne jsme všichni tři strávili namačkaní mezi skalkami. Trochu jsme mluvili, rozhodně víc než kdykoli v poslední době, ale spíš jsme jen tlachali, abychom nemuseli myslet na to, co leží před námi, a o věci, co jsme potřebovali probrat, jsme ani nezavadili. Sníh padal dál, balvany už měly bílé čepice, a jakmile obloha potemněla, kráter zase naplnilo zlaté světlo. Když soumrak zhoustl, uviděl jsem Coleyho a pár dalších, jak vedou dolů malou postavičku. Byl to Kapitán, to jo, ale podobného jsem nikdy neviděl. Otrhaný, vyzáblý, poškrábaný. Když přišli blíž, vstal jsem - to my všichni -, vyveden z míry nepatřičnou blízkostí dříve skoro božské osoby. Teď na něm nic božského nebylo. Nos měl zlomený, skoro placatý, na hlavě křížovku jizev. Přes jedno oko měl pásku, druhé hledělo zcela netečně. Záhadné postavy, s nimiž jsem mluvíval v Edgevillu, připomínal jen bledou pletí a vzrůstem. Kolem krku a na týle měl kovový přístroj zdobený složitými vzory, co jsem dřív viděl jenom na starém stříbře. Aparátek tím spíš kontrastoval se zuboženým stavem nositele. Čekal jsem, že k němu pocítím nenávist, až ho uvidím, nebo něco podobného, ale

byl jsem jen zvědavý. Když nás ovšem skupinka minula, uvědomil jsem si, že se mi třesou ruce a podlamují kolena, jako bych právě ucítil něco silného, aniž bych o tom věděl. Stáli jsme tam s Bradem a Callie dál, dokud Kapitán - Junior - nezmizel v dálce na jílové pláni u kráteru.

Nedlouho nato si mě přišel Wall vyzvednout. Callie a Brad odešli s velkou ramenatou ženou, trochu podobnou Házeli Aldredové, a Wall mě odvedl ke skupině mužů a žen, rozesazených na kraji pláně. Tady mě svěřil do péče ženy jménem Maddy a ta mi dala lovecký nůž, pistoli a nábojový pás. Byla spíš Šlachovitá, tahle Maddy, špinavě blond vlasy stažené do ohonu. Tvář měla ale pěknou, přitažlivě poznamenanou počasím a těžkým životem, navíc byla přímá a dobromyslná, takže mi v její společnosti bylo dobře.

"Chápu, že chlap jako ty je celej říčnej vyrazit," prohlásila a zazubila se, "ale tu pistoli nevytáhneš, dokud ti neřeknu. Jasný?"

"Vynasnažím se."

"Za chvíli jdeme dolů," oznámila. "Když zaútočí a rozhodí nás, drž se u mě a nejspíš přežiješ. Máme za to, že tam dole jsou i naši lidi. Budou mít obojky a nejspíš půjdou po nás. Když je budeš muset zabít, nikdo ti to vyčítat nebude. Ale když to půjde, miř na nohy. Možná jich pár zachráníme."

Přikývl jsem a mezi skalkami jsem se podíval přes pláň. Na kraji kráteru bylo vidět pár Mizerů, černé tenké obrysy matně vykreslené zlatou září. Nerozeznal jsem, co tam dělají. Představa, že do té záplavy světla polezu, mi na klidu nepřidala; v puse bych nedokázal najít slinu, ani kdyby se flusy vyvažovaly zlatem.

"Nemá cenu ti povídat, že se nemusíš bát," řekla Maddy. "Myslím, že se bojíme všichni. Ale jakmile se do toho dáme, budeš v pohodě."

"Tím si jseš jistá?" zeptal jsem se rádoby nevázně, ale hlas se mi třásl.

"Když jsi dorazil až z Edgevillu, neřekla bych, že se na mě pověšíš, jakmile se něco semele."

"A co Wall? Myslíš, že má strach?"

Neurčitě zabručela a podívala se na ruce. S hlavou skloněnou, pramínkem vlasů na čele, přemýšlivým výrazem ve tváři a s vráskami vyhlazenými zlatým světlem jsem v ní uviděl malou holčičku.

"Asi ne," odpověděla. "Jemu se to líbí."

V jejím hlase jsem zaslechl nesouhlas. Už podruhé jsem narazil na nepříteli vysoké mínění o Wallovi a zrovna jsem se chtěl zeptat, čím to je, když k nám dorazil Clay Fornoff.

"Je připravenej?" zeptal se Maddy.

"Ano." Za chvíli se ještě zeptala, kolik času zbývá do útoku.

"Začneme každou chvíli," odtušil Fornoff.

Neměl jsem sice vlastně co říct, ale chtěl jsem nějak zapomenout na úzkost, a tak jsem se ho zeptal, kdo se nám ještě

postaví kromě lidí s obojky.

"Copak, Bože?" Moje jméno pohrdavě protáhl. "Máš strach, že se pochčiješ?"

"Jenom jsem navazoval konverzaci."

"Chceš se kamarádit, jo?"

"Na tom mi moc nesejde," opáčil jsem.

Ve tváři měl napětí. "Prostě drž hubu! Nechci už od tebe slyšet jediný slovo!"

"Jasně. Chápu. Asi nechceš slyšet nic ani o své rodině, co?"

Počkal pár tepů a pak se zeptal: "Jak se jim vede?" Oči ale nespouštěl z kráteru.

Pověděl jsem mu o příbuzných, o tátově revmatismu, o obchodu a o pár starých kamarádech. Když jsem domluvil, nedal v nejmenším najevo, že ho zprávy z domova nějak oslovily. Maddy zakoulela očima a křivě se usmála, jako že Fornoff nesere jenom mě. Za poslední den jsem úplně změnil názor na Mizery a začal jsem je brát spíš jako hrdiny a bojovníky za svobodu, ale teď jsem si řekl, že někteří jsou stejně hajzlové, jak jsem si myslel dřív. Ale možná to bylo jenom tím, že Fornoff se nikdy nedokázal smířit s dobou, do níž jsem patřil; nikdy mi neodpustí tu noc, kdy se z něj stal Mizera, a bude mě dál zahrnovat pohrdáním, co by patřilo spíš jemu samotnému.

Nedlouho nato jsem uslyšel křik, a než jsem se stačil připravit, už jsem s Fornoffem a Maddy klusal ke kráteru. Světlo rostlo s každým krokem a za pár minut jsme se už se stovkami dalších spouštěli po lanech dolů. Trojice lodí seděla dole na hladké plastové podlaze, zpod níž vycházela záře. Zastavili jsme se za jednou z nich a Wall se ještě se dvěma dalšími pustil do zuřivé demontáže nejmenšího důlního laseru na přídí. Uviděl jsem, že je to přídavné zařízení, použitelné i jinde. Jakmile ho odmontovali, Wall shodil kabát, uvázal laser do koženého postroje na pravém předloktí a já si uvědomil, že laser musel být původně přenosný, protože měl shora umístěný ovládací panel. Wall stiskl jeden knoflík a rubínový paprsek vypálil do skály hlubokou díru. Nato se strašlivě rozchechtal a zamával minimálně čtyřicetikilovou zbraní nad hlavou.

Za loděmi, na konci lehce svážné rampy, ležel vstup do veliké kruhové prostory - průměr jsem odhadl tak na půl míle - zarostlé cizokrajnou vegetací. Některé rostliny měly pruhované stonky a dužnaté listy, jaké jsem nikdy neviděl. Klenutý strop zářil ultrafialovými panely stejného typu, jaký jsem používal doma v Edgevillu na hrášek a na rajčata, a vegetace tu byla tak hustá, že zarostla i čtyři úzké pěšinky. Nad korunami stromů se válela mlha a stoupala v přízračných spirálách ke stropu, až celý sál připomínal nějakou historickou džungli, hrozivě tichou a cizí.

Přesto jsem to tu znal.

Napřed mi hned nedošlo proč, ale pak jsem si vzpomněl, že podle Walla Kapitáni jeskyni říkali Zahrada, a vybavila se mi knížka, co jsem v hydroponické kůlně četl pořád dokola, černá zahrada a obrázky v ní. Tahle místnost byla buď jejich předlohou

anebo přesnou kopií této předlohy. Už tak jsem měl strach a dokážete si představit, co se mnou to zjištění udělalo. Spolu se vším, čemu jsem nerozuměl už dřív, ale co jsem dokázal nějak zařadit do narychlo sestavené struktury, mi tahle poslední nepochopitelná věc, plná dekadentních názvuků, celou stavbu zbořila a já byl stejně dezorientovaný jako cestou z Edgevillu. Chtěl jsem o svém zjištění někomu povědět, ale pak mi došlo, že od Juniora už o Zahradě vědí daleko víc než já, a tu knížku znal navíc skoro každý. Žádný důvod mě ale neuklidnil a já začal přemýšlet, proč nám její existenci Kapitáni vlastně vyjevili a co to o nich říká.

Každou pěšinkou vyrazila asi stovka z nás, tiše, ale slušnou rychlostí. Maddy, Clay Fornooff a já jsme byli ve Wallově oddíle. Pod korunami nás okamžitě pohltilo zelené přítmí, rostliny vydávaly nasládlou vůni, podobnou pachu hniloby, ale kořeněnější. Vyleštěné kameny nám pod nohama bzučely a kromě našich kroků to tu byl jediný zvuk. Nic nešustilo ani neševelilo, listy se nehýbaly. Každou chvíli jsme na pěšině našli místo, kde dlažbu nahradila průhledná podlaha. Skrz ni jsme viděli jen černou tmu a občas v dálce zlaté světélko, což mi zase připomnělo Černou zahradu s popisy tmavého listí a tajných komnat. Jednou jsme prošli pod křišťálovou koulí, zavěšenou ve větvích, zařízenou polštáři jako pokojíček a zacákanou zevnitř něčím, co ze všeho nejvíc připomínalo zaschlou krev. Tolik vylité krve mohlo znamenat jediné smrt. Pohled mě zkrušil a Maddy sklopila oči na cestu, jakmile krvavý byteček zahlédla.

Sotva padesát metrů za bublinou jsme narazili na první úzkou odbočku a o dvacet metrů dál na druhou. Na každé křižovatce jsme nechali čtvrtinu oddílu, ať se schovají do houští a hlídají. Čekal jsem, že budu mezi nimi, ale Wall mi zřejmě chtěl dát příležitost najít Kiri, a i když jsem neměl dobrý pocit z bloudění v tak hluboké džungli, byl jsem mu vděčný. Asi za čtvrt hodiny jsme došli na druhý konec síně a naše pěšina zmizela prudce dolů v osvětleném tunelu. Pokračovali jsme po ní do další jeskyně, menší než první, ale stejně dost velké, nějakých sto metrů v průměru, stěny vyložené lesklými obkladačkami s rudými hieroglyfy. Uprostřed stála v kruhu dřevěných plůtků a laviček podivná fontána s šedobílou sochou skrčené nahé ženy. Socha měla v hrůze otevřená ústa a z mnoha ran jí prýštila červená tekutina. Byla tak realistická, až bych přísahal, že to zkameněl živý člověk. Po stěnách se plazily popínavky se zubatými listy a v ultrafialovém jasu stropního svítidla vrhaly tenké protáhlé stíny.

Na první pohled jsem měl dojem, že prostoru se nedotkl čas, ale pak jsem si začal všimnout chlazených hran laviček, ulámaných rohů dlaždic, odraženého kloubu sochy a dalších nedokonalostí. Představa, že je to tu staré, mě naplnila ještě větší hrůzou, neboť stáří dokazovalo i letitou tradici zdejší perverze. Čím déle jsem se navíc díval na sochu, tím víc jsem si byl jistý, že je to realistické zpodobení živé předlohy; tvář i tělo byly

vyvedené do detailů tak podrobných jako jizvy, vrásky a podobně. Představil jsem si, jak ta žena stojí modelem nějaké bledé zrůdě, ztrátou krve čím dál slabší, ale přesto donucená něčím strašným a nevyhnutelným udržovat pozici. Vztek, co jsem nedokázal pocítit při pohledu na Juniora, se ve mně teď vzedmul a smetl všechny strach. Najednou jsem byl chladný a rozhodný a snadno jsem si dokázal představit, jak do Kapitánů s radostí dělám díry olovem.

Jeskyňi jsme přešli o něco opatrněji než předtím. Podle toho, jak se Wall pořád rozhlížel a hledal únikové cesty, jsem poznal, že mu o téhle jeskyni Junior nic neřekl. Trošku jsem znervózněl, jestli Junior lhal, protože ho obojek úplně neovládal, nebo jestli byl tak vyplašený, že zapomněl, tak jsem se otočil po Maddy, co na to ona, když vtom se proti nám rozestoupila stěna a z černého klínu se začali hrnout vyzábílí muži a ženy s obojky na krku, celé tucty, všichni ozbrojení noži a obušky, hnaní vpřed bílými opicemi, jež se od svých příbuzných v Edgevillu lišily barbarským oblečením - koženými postroji a bederními rouškami. Nejstrašnější na útoku bylo, že všichni - ne opičáci, ale lidé - zůstávali úplně zticha jako kouzlem oživené mrtvoly.

Ohlédl jsem se do tunelu a uviděl, že se v něm sebrala podobná síla; to už k nám ale útočníci dorazili, mlátili a řezali. Nešlo mířit na nohy, jak Maddy navrhla. Zavládl zmatek plný ran z pistolí, křiku a vyceněných zubů a nebýt Walla, všichni bychom tam zůstali. Pálil laserem v dlouhých záběrech, v řadách nepřátel klestil průseky a pokračoval přímo k portálu v protější stěně.

Měl jsem velké štěstí, že jsem stál poblíž, když začal Wall střílet. V první půlminutě jsem vyprázdnil zásobník - jsem si jistý, že každá kulka někoho zasáhla, jinak to nešlo -, ale rozhodně si nepamatuji, co jsem trefil. Před očima se mi míhaly lidské i opičí tváře, hned mizely v záplavě těl, všude byla krev a stříkala na kůži, na srst i vysoko do vzduchu. Prostě jsem strčil zbraň před sebe a mačkal spoušť, dokud úderník nezačal cvakat naprázdno. Když jsem pak ucouvl, abych nabil, po levém rameni mi sklouzl kyj a já pustil pistoli. I přes dusivý opičí smrad jsem cítil vlastní strach, kyselý žlutý zápach, a i když jsem neměl čas dát hrůze volný průchod, cítil jsem, jak mě oslabuje a nutí mě utéct. Možná bych i utekl, kdybych najednou nezahlédl bezpečné místo. Vytáhl jsem nůž, sekl jsem po opičí ruce, co se po mně natahovala, ztratil jsem rovnováhu a spadl přímo na Walla. Odstrčil mě a já hned neuváženě vyrazil k portálu, ze kterého se vyvalili útočníci, až jsem se stal strážcem vchodu, i když Maddy vedle mě ho jistě hlídala daleko líp. Povedlo se jí nabít a zastřelit čtyři opice a dva lidi s obojky, než se k nám dostali. Wall sežehl bezpočet dalších, laser odřezával údy od těl.

Když jsme došli do tmy za vchodem, Wall se otočil, dál pálil do jeskyně a křičel na nás, ať najdeme vypínač od dveří. Když jsem na jeho rozkaz roztřesenýma rukama šátral po stěně, uviděl

jsem těch sedm nebo osm členů našeho oddílu, co zůstali u kašny, jak padají pod náporu lidí s obojky. Mnozí už tam byli mrtví a spousta dalších, raněných, se k nám snažila doplazit. Opice jim ale záhy dlouhými noži podřezaly krk. Vypadalo to, jako by se červená voda z kašny rozlila po celé jeskyni a jako by kamenná žena křičela desítkami hlasů, zoufalá nad okolním krveprolitím.

Jakmile nás vrata odřízla od krvavé jeskyně a od světla, zeptal se Wall, kdo našel vypínač, a když se ozvala nějaká žena, nechal se k ovládání dovést a spálil ho laserem, aby už dveře nešly otevřít. Pak poručil, ať řekneme svá jména, aby poznal, kolik nás zbylo. Zaznělo šestnáct jmen. Clay Fornoff mezi nimi nebyl. Pokusil jsem se vzpomenout, jestli jsem ho viděl padnout v boji, ale nevzpomněl jsem si. Tma při tom pomyšlení ještě zhoustla. Neviděl jsem nic; i když jsem věděl, že dveře mám na dosah ruky, měl jsem dojem, že stojíme uprostřed nekonečné prázdnoty. Připadalo mi divné, že mi teprve teď, když nic nevidím, došla pravá velikost té stavby.

"Fajn," řekl Wall. "Jsme ve sračkách a nemůžeme tu prostě civět. Domů se dostaneme, jenom když najdeme nějakýho přavýho hajzla a donutíme ho, aby nám ukázal bezpečnou cestu. Víme, že tu někde jsou. Tak je jdeme najít."

Řekl to s takovým potěšením, tak vesele, jako by právě v tohle celou dobu doufal; trochu mě to rozhodilo. Ostatní měli možná stejný dojem, ale nikdo neodpověděl.

"Chcete chcipnout?" zavolal na nás. "Nebo se jenom bojíte tmy? To klidně spravím!"

Cítil jsem, jak prošel kolem, a vtom tmu prořízl rubínový stonek laseru. Hned vzápětí se rozhořelo několik ohňů. Keře vzplály a světlo odhalilo nerovnou podlahu pokrytou mechem, houbou nebo nějakou černou travou, jako když přes bachratý nábytek přehodíte koberec. Keře a díry a malé kopečky. Tu a tam černou zem protkávaly stěží viditelné zlaté žilky a když jsem si vzpomněl na černou zahradu, poznal jsem v nich vstupy do tajných komnat. Na stěny ani na strop jsme nedohlédli. I při světle jsme neměli jak odhadnout velikost jeskyně, ale ohně nám dodaly odvahy, a tak jsme bez dalších řečí vyrazili k nejbližší zlaté žíle. Wall vypálil dveře a my se nahrnuli dovnitř. Spíš náhodou než díky odvaze jsem vpadl do dveří hned s ním, a tak jsem jasně viděl celý bohatý interiér. Nepravidelná jeskyně podstatně vyšší než širší, terasová podlaha a šikmý strop, zlatá sluj ověšená šarlatovým hedvábím, z podlahy vyrůstaly křišťálové stonky a miniaturní vodopád dopadal na obložky zřejmě z čistého zlata. Všude se válely hedvábné polštáře. Akvárium ve stěně bylo plné jasně barevných ryb tak vzdálených našim pstruhům a cejnům, jako jsou drahokamy cizí obyčejnému šterku. Akvárium zdobila lidská páteř a hrudní koš, ryby plavaly skrz kosti.

Mou pozornost ale hned přitáhli tři Kapitáni rozvalení na polštářích, dva muži a žena, díky bledým nahým tělům bez jediného chloupku skoro jako děti. Dále tu byly tři ženy s obojky, zjevně za účelem sexu, poškrábané i jinak poškozené, a

mrtvý muž; na prsou a na údech měl hluboké rány a ležel v koutě u stěny, jako by ho tam někdo hodil. Když jsme vpadli dovnitř, jeden Kapitán, vyšší z obou mužů, dal jedné ženě na krk nůž. Zbylí dva se natáhli zřejmě po zbraních, krátkých kovových trubičkách odložených na podlaze. Pohybovali se ale malátně, nezaujatě, jako by z nás vlastně neměli strach. Nebo byli pod drogami. Ať tak nebo tak, dostali jsme je, než dosáhli na trubičky, a vyvlekli jsme je ven. Kapitán s nožem se podíval přímo na mě, tím jsem si jistý, a s úsměvem na rtech ženě podržel krk. Začala sebou škubat, chytila se za ránu a Kapitán ji odstrčil stranou. Pořád se usmíval. Na mě. Toho prťavého blba má reakce pobavila. Celý se rozzářil. Něco ve mně povolilo, nějaká prapůvodní *zábrana* - cítil jsem to stejně jasně, jako kdyby mi nůž páral břicho - a já po něm skočil i přes Wallův rozkaz, ať se držíme zpátky. Kapitán přede mnou máchl nožem, ale zase to vypadalo, že ve mně žádnou hrozbu nevidí. Ještě když jsem mu vykopl zbraň z ruky a postavil ho na nohy, dokonce i když jsem ho chytil pod krkem a přirazil ho ke zdi, se na mě díval s mdlým úsměvem na rtech a nečitelným pohledem v narůžovělých rybích očích. Tušil jsem, že dělám přesně to, co ode mě čeká, a že má předvídatelnost jen dokazuje jeho nadřazenost.

"Pusť ho," ozval se za mnou Wall.

"Za chvíličku," opáčil jsem a zesílil stisk na krku. Pořád mnou cloumal odpor, ale teď byl chladnější. Podíval jsem se mu do těch nelidských očí, jestli se v nich alespoň v poslední chvíli něco neobjeví, a *zarazil* jsem mu nůž až po jílec shora do hlavy. Čelist mu spadla, vypouklil oči a po temeni mu začala stékat krev hustá jako sirup na kopečku zmrzliny. Párkrát sebou škubl a pochčil mi nohy. Pak bylo po všem a já ho pustil. Ze všeho nejvíc to vypadalo, že mu na hlavě narostla kostěná střenka. V nějaké části vědomí, doteď umlčené vztekem, jsem ucítil odpor, ale hlavně jsem byl spokojený, i když za chvíli už jsem se trásl šokem.

Otočil jsem se na Walla. Zamyšleně si mě prohlížel. "Máte dva," řekl jsem mu. "To stačí."

Za ním se ostatní snažili stáhnout obojky ženám, ale těm při tom tekla krev z uší.

"Je jich tu víc," připomněl Wall. "Zabiješ je všechny?"

Rozhodně to nebyla řečnická otázka a já ji tak ani nevzal. "Dokud budeme tady."

Té noci jsem ale už nezabíjel. Pomstychtivý vztek, co mě doteď hnál, postupně vyprchal, a další tajné komnaty, k nimž nás za svitu hořících keřů Kapitáni s obojky na krku dovedli, mi svým stále stejným luxusem připomínaly množství temnělých scén, na nichž se odehrává vždy stále stejné krvavé divadlo, takže jsem zabíjení nechal na ostatních. Vlastní násilný čin mě změnil, možná ve mně odhalil nějakou zásadní slabinu, a já ztratil o výsledek výpravy zájem. Maddy mě musela postrkovat, jinak bych tam snad stál a čekal na smrt stejně nezúčastněně jako Kapitán, co jsem ho zabil. Napadlo mě, jestli odtahitý

přístup k životu nezískali právě díky tomu, že páchali tolik násilí - ale tomu nevěřím. Přisuzovat jim lidské vlastnosti by bylo příliš. Nebyli o nic lidštější než opice, a ty, přes všechno, co jsem napovídal řidiči červeného auta, nebyly lidské ani trochu.

Cestou na nás opičáci tu a tam zaútočili, někdy samostatně a jindy v malých skupinkách, vyskakovali z puklin, na čepelích se jim odrážel oheň a zabili tři z nás. Neměli ale organizaci ani otroky a to nám dodalo naději, že ostatní oddíly si vedou dobře a že bitva brzy skončí naším vítězstvím, pokud se tak už nestalo. Pobili jsme je všechny a zabíjeli jsme i všechny Kapitány.

Wall byl ve svém živlu. Pálil a pálil, a když se laser vybil nebo porouchal nebo co se s lasery děje, když přestanou střílet, zabíjel holýma rukama a v několika případech vyzáblému Kapitánovi doslova utrl hlavu. Bylo vidět, že z toho má radost, a také ostatní na něj zírali se směsicí bázně a znechucení. Ne že by si Kapitáni zasloužili něco lepšího nebo že by nebyl čas na pomstu. Spíš nás *zarazilo*, že Wallovi o pomstu vůbec nejde. Vypadal spíš jako rolník, když kosí pšenici - zabraný do práce, která ho nesmírně uspokojuje. Díky drobným ránám, krvavé hrubé košili, výrazu a svalům vypadal jako hrdina po bitvě, ale možná ten typ hrdiny, o jaký jsme my, žalostné výsledky někdejších hrdinských zákonů, ani nestáli. Šli jsme za ním čím dál pomaleji, nechávali jsme ho běžet napřed, jako bychom k němu nepatřili a neměli s ním nic společného.

Přesto jsme proti jeho potěšení nic nepodnikli. Kdybychom neměli na práci nic jiného a Kapitánů by bylo pořád dost, nechali bychom Walla řídit až do konce světa, protože jsme ve zlatých komnatách všichni viděli stejná pobitá těla, kusy mužů a žen určené na ozdobu nebo k ještě úchylnějším účelům, pár živých roztřesených otroků v deliriu. Vtom se však v dálce ozvaly dva výbuchy, jeden za druhým, a my se rozkřičeli radostí.

"Máme ji!" zvolala Maddy. Byla šťastná, ale popletená, jako by té dobré zprávě nedokázala uvěřit, a když jsem se zeptal, co ty výbuchy znamenají, odpověděla: "Přece loď. Vyhodili do vzduchu zbylý dvě. Měli to udělat, až jednu obsadíme."

"Chceš říct, že v ní odlítli a všecko?"

"To bych řekla." Stiskla mi ruku. V křiklavě oranžovém světle plamenů se zdálo, že každou chvíli začne skákat radostí. "Nemůžu si být jistá, než tam dojdeme, ale myslím, že jo."

Přesvědčili jsme Walla, ať přeruší honičku, abychom zjistili, co se stalo, a s oběma Kapitány v obojku stále v čele jsme zamířili zpátky do kráteru.

Walla ale smrt ještě nepustila. Když jsme dalšími tajnými dveřmi vešli do jeskyně, kde nás přepadli, uviděli jsme u jedné mrtvé opice sedět na bobku živou. Houkala se dopředu a dozadu a zřejmě truchlila, i když zase nemůžu s určitostí říct, co tam vlastně dělala. Někdo na ni vystřelil a opice se rozběhla tunelem ke kráteru.

Wall vyrazil za ní.

Pár lidí, mezi nimi Maddy, běželo hned v závěsu, ale my ostatní jsme se svorně šourali mezi všudypřítomnými mrtvolami. Té noci jsem viděl tolik umírání, až byste řekli, že výjev v jeskyni se mnou nemůže nic udělat, ale úplně mě rozhodil. Rudá fontána a kamenná žena a krvavé hieroglyfy na obkladačkách a teď ještě mrtvoly, přes sto lidí poházených pod lavičkami, v kapradí, bílá kůže a krvavé kaluže jasně ozářené - ta jednota strašidelného místa a hrozné bitvy se do mě zasekla a já věděl, že už nikdy nepřestane bolet, jako umělecké dílo, co barvami a tvary přesně ladí s nějakým obvodem v mozku nebo nějakou dosud nepoznanou krajinou duše, všechny ty pokroucené mrtvé údy a hrbatá těla jako souostroví v červeném moři.

Clay Fornoff ležel pod krajem kašny, prsa probodaná na bezpočtu míst, oči otevřené, světlé vlasy spleené krví. Něco, zřejmě opice, mu užvýkalo kus tváře. Do očí mi vhrkly slzy, ani nevím proč. Možná protože jsem nedokázal Claye oddělit od Bradleyho, možná na mě smrt jen zkoušela sentimentální figle a *třeba* jsem jen doufal, že se s Clayem smírím, a teď jsem tu naději ztratil. Sám nevím. Už na tom nezáleželo, ať už to bylo jakkoli. K smrti unavený jsem si klekl vedle něj, sebral jsem jeho věci, pistoli, stříbrný prsten z Windbrokeny, koženou peněženku a píšťalku z nějakého tvrdého zažloutlého dřeva. Nikdy bych si nepomyslel, že Clay vyřezává píšťalky, a asi jsem si to chtěl dobře zapamatovat.

Nenapadlo mě, co bych nad ním řekl, tak jsem jenom sehnul hlavu a nechal pocity odejít vlastní cestou. Vzpomínám si, že jsem byl rád, že jsem ho neviděl umírat, ale pak jsem toho zase litoval a pak jsem přemýšlel, jestli byl statečný, hloupý nebo obojí. Pak zůstalo jen ticho. Zatlačil jsem mu oči a pokračoval tunelem dál.

Wall opicí dohnal - nebo se nechala chytit - na konci tunelu, zrovna na začátku džungle, a když jsem se k nim došoural, zápasili holýma rukama, zatímco ostatní stáli v půlkruhu kolem nich a dívali se. Nepříliš nadšeně, všiml jsem si. Vypadali malátní a vyčerpaní.

Wall zabíjel opice holýma rukama už dřív; byl jedním z mála lidí, kteří na to měli dost síly, a za jiných okolností by to možná byla úžasná podívaná, něco jako scéna z knížky, obrovský muž v sevření veliké bílé opice, navlečené do koženého postroje. Ale v tomhle případě, jen jako další projev Wallovy... Nevím jak to nazvat, protože to nebyla jen pýcha a frajeřina. Řekněme pošetilosti. Snažil se zařídit, aby svět zůstal stejně krvavý a ostudný, jak ho měl rád. Když jsem si to uvědomil, najednou mi to jejich válení po sobě, kousání, škrabání a řvaní nepřišlo nijak úžasné nebo hrdinské, spíš deprimující. Abych řekl pravdu, přes všechno, co se přihodilo, jsem v jednom okamžiku fandil opici; přinejmenším v jeskyni projevila něco jako lidský soucit.

Po nějaké době se jim stále v sevření povedlo vstát a společně se odpotáceli po pěšince do džungle. V zeleném

přísvisu vypadali ještě víc jako legendární tvorové, opičí hlavička s vyceněnými tesáky proti Wallově velké zarostlé hlavě. Jako šílení milenci. Wall opici objal, svaly napjaté jako propletení hadi, opice ho hryzala do krku. Vtom Wall zabral vší silou, přetočil se s hbitostí zápasníka, zvedl opici vysoko nad hlavu a mrštil s ní proti kmeni mohutného stromu. Dost ji pohmoždil. Opice se zvedla na všechny čtyři, ale hned spadla na bok a zakňučela. Zoufale natahovala ruce na záda, jako by chtěla osahat nějakou nedosažitelnou ránu. Nakonec se postavila, ale pomalu a nejistě jako stařec, když někam založí hůl. Zavrčela na Walla a mně ten kašlavý zvuk připomněl starý generátor, když se nahazuje. Bylo vidět, že chce zaútočit, že má pořád stejnou chuť do boje, ale došla jí šťáva, a tak na Walla čekala na místě. A Wall by k ní byl přišel, kdyby Maddy, asi tři metry ode mě, nevytáhla pistoli a nestřelila opici dvěma ranami do prsou.

Wall na opičáka chvíli nevěřícně zíral, funěl a zvíře zatím v křečích dodýchávalo mezi kapradím u cestičky. Pak se otočil a zeptal se Maddy, co to kurva mělo znamenat.

"Máme na práci důležitější věci, než se dívat, jakej jsi chlap." Vypadala napjatá, vyčerpaná a pistolí mířila kousek vedle Walla.

"Kdo ti kurva předal velení?" zeptal se.

"Jestli se chceš hádat," opáčila, "vyřídíme to potom. Teď musíme pohnout prdelí."

"Hovno!" Wall udělal krok směrem k ní. S rozcuchanými dlouhými vlasy a rozlíceným výrazem v hrubé tváři se nad ní tyčil jako zlý obr. "Z těch tvejch keců se mi dělá na blití. Sereš se do všeho, co děláme." Znovu k ní vykročil a Maddy zamířila pistolí přímo na něj. Wall se *zarazil*.

"Je ti jedno, koho zabiješ, že jo?" prohlásila. "Když ne opici, tak aspoň někoho z nás."

Wall založil ruce v bok a probodl ji pohledem. "Tak střílej, jestli ti to udělá radost."

"Tady mi nedělá radost vůbec nic. To dobře víš. Nech to plavat, Walle. Vyhrál jsi, máš svou loď. Jdeme domů."

"Slyšíte to?" obrátil se Wall na ostatní, tupé a netečné. "Slyšeli jste ji?"

"Na to jsou moc unavený," poučila ho Maddy. "Smrt a zabíjení člověka utahá. Na to jsi ale ty ještě nepřišel."

Wall na ni ještě chvíli civěl a pak zhluboka vydechl. "Dobře. Proted' to necháme plavat. Ale potom to srovnáme."

S tím odkráčel, vztekle urval velký dužnatý list, co mu visel do obličeje, rychle zahnul a zmizel nám za zatačkou, jako by ho moc nezajímalo, jestli jdeme za ním.

"Ten hajzl nebude spokojenej, dokud všichni nepochcípáme," řekla Maddy a strčila pistoli do pouzdra. Vrásky se jí prohloubily a najednou vypadala daleko starší než zvečera. Ale to asi my všichni.

Nejspíš jsem neměl nárok do něčeho mluvit, ale když už Wall nějakou dobu bydlel v Edgevillu, musel jsem se ho zastat.

"Možná se nechal unýst," řekl jsem. "Ale nemůžeš popřít, že nás tady dneska všechny podržel."

Maddy zajistila kohoutek pistole řemínkem, aby jí neskákala z futrálu. Pak se na mě zostra podívala.

"Mysli si, co chceš, ale o Wallovi nevis nic," opáčila unaveným hlasem. "Zůstaň s náma a dozvíš se víc, než ti bude milý."

Když jsme konečně došli na povrch a schovali se mezi kameny, zjistili jsme, že bitvu v Zahradě přežilo jenom tak sto třicet lidí. Brad a Callie byli v pořádku, stejně jako většina těch, co zůstali hlídat u létajících strojů; v kráteru se moc nebojovalo. Ale ze skoro čtyř stovek, co šly do Zahrady, se vrátilo jenom sedmdesát a s nimi pár lidí, zbavených náramků, a pět Kapitánů. Wall chtěl hned vyrazit a vrátit se tam, odkud přišli, ale Coley, Maddy a pár dalších mu řekli: fajn, běž, my tu chvíli počkáme, jestli ještě někdo nevyleze. Přes tři stovky mrtvol otřásly důvěrou ve Walla - rozhodně to bylo krápně víc než ohlašované "lehké ztráty" - a všichni na něj byli našťvaní, i když se nám povedlo ukrást lítací stroj. Myslel jsem si, že mají s Maddy nějaký osobní spor, ale zjevně v tom byla politika.

Ve vášnivé debatě se rozhodlo, že Wall s malou skupinou vyrazí napřed a ostatní se za ním vydají nejpozději za hodinu. Pak se ale začali hádat, kolik lidí půjde s Wallem a kolik počká, a jestli s ním mají jít všichni vězni, nebo jenom někteří. Těžko uvěřit, že stejní lidé, co před chvílí bojovali na jedné straně, se teď budou hádat kvůli takovým malichernostem, takže jsem za pár minut odešel a sednul si mezi balvany k Bradovi a Callie.

Když se na to člověk podíval, na zlaté světlo v kráteru, měsícem ozářenou jílovou pláň a hory na obzoru, studené hvězdy za mraky, ani by neřekl, že se pod zemí něco stalo. Čekal bych, že se nějak projeví, co se stalo, že bude ze země stoupat barevný čmoud, strašidelná záře, duše na cestě k nebi, že ve větru nebude cítit studená holá pláň, ale zkáza a hniloba. Všechno bylo ale klidné a pusté jako dřív a bůhvíproč mi právě ta nepřítomnost jakýchkoli důkazů připomněla všechno, čeho jsem byl svědkem a co jsem sám dělal. A jak se mi všechno vybavovalo, udělalo se mi těžko na prsou, srdce mě rozbolelo a v hlavě se mi pořád honily a hromadily stejné scény. Brad se mě zeptal na Kiri a na Claye, ale já jenom zakroutil hlavou, že mu to povím později. Samozřejmě musel pochopit, že Clay to má za sebou, když u mě viděl jeho věci. Ale to jsem si v tu chvíli neuvědomil, protože jsem byl zahleděný do sebe.

Netuším, kolik času uteklo, ale když poslední, co přežili, vylezli kulhavě z kráteru jako mravenci ze zamořené díry, Wall, Maddy a ostatní se ještě dohadovali. Táhlí se tak přes deset metrů, mohlo jich být dvacet, dvacet pět. Když došli blíž, debatní kroužek se rozpadl a pár lidí jim šlo naproti. Někteří byli zranění a společníci je podpírali. Brad vstal a sešel o kousek níž, oči vytřeštěné. Byl jsem tak ztrhaný, že mě nenapadlo, co tam může vidět, a ještě když se rozběhl na pláň,

jenom jsem se obrátil na Callie a zeptal jsem se: "Kam to kurva utíká?" Ale Callie už taky stála a upřeně se dívala na opozdilce.

"Doprdele," řekla. "Myslím..." Odmlčela se a popošla ještě níž. Viděl jsem, jak jí pumpuje ohryzek. "Bobe, to je ona."

Vstal jsem, taky jsem se podíval a uviděl jsem, jak k nám jde nějaká šlachovitá snědá žena. Rysy jsem na tu dálku nerozeznal, ale podle prkenné rychlé chůze jsem vždycky poznal, že má Kiri vztek.

Když jsem jí šel dolů na pláž naproti, hlavou mi táhly snad všechny pocity, jaké jsem kdy znal, od lásky až k hrůze včetně všech variant. Rád bych věřil, že jsem cítil hlavně úlevu a štěstí, taky to byla skoro pravda, ale byl v tom i pořádný kus strachu, co s námi teď bude. Kiri už jsem se vzdal, chápete; už jsem ji pohřbil i s minulostí a nebylo lehké převrtat srdce a hlavu na její přítomnost.

Přes ramena měla přehozený plášť jednoho Mizery, pod ním byla nahá. Brad na ní visel, ale když jsem k nim došel, nezdálo se, že si ho vůbec všimla; upřeně se dívala někam za nás oba, a i když po mně sklouzla pohledem, Brada jen nepřítomně pohládila po vlasech a chraptivě zabručela něco, co mohlo být moje jméno, ale také jen obyčejné zaskuhrání. Na lícní kosti jí žlutě vysvitla stará jizva, a když jí vítr odfoukl vlasy, uviděl jsem jí na krku stopy po obojku, ale jinak vypadala v pořádku, i když trochu nepřítomná... Jak se pak ukázalo, spletl jsem si nepozornost s naprostým soustředěním.

Když jsme došli ke skupince Mizerů pod svahem, ostrou ranou mě odstrčila, a i když jsem její druhý dotyk necítil, vzala mi nůž. Rychle jako fretka, než se kdokoli stačil pohnout, skočila mezi Mizery, drapla jednoho zajatého Kapitána a odvěkla ho za balvan. Pár jich za ní vyrazilo, ale Wall jim zastoupil cestu a řekl: "Na vašem místě bych se jí do toho neplet."

Coley - poznal jsem ho podle červené mašle na klobouku - nesouhlasil, ale nemělo cenu se hádat zrovna teď. Zpoza balvanu se ozval vysoko posazený vřískot, sice stále slabší, ale čím dál vyšší, neskutečně dlouhý. Najednou ztichl, jako by už byl všemu konec, ale brzo zase spustil. Tak to pokračovalo ještě pěkně dlouho. Umlkal a zase řval, slaběji, ale se stejnou bolestí. Bylo jasné, že Kiri přišla na to, jak Kapitány zainteresovat ve věcech života a smrti.

Když se za kamenem konečně objevila, měla divoké oči a zakrvácenou tvář tak napjatou, jako by jí měly lícní kosti prolézt kůží ven. Brada jsem uviděl stranou u Callie. Vypadal, jako by mu bylo do breku, a já poznal, že pochopil, co já věděl už dávno - totiž že jsme sice našli Kiri, ale ona už nás nenajde. Ať už to bylo prohraným soubojem, potížením se mnou nebo tím vším, co se stalo pak, zmizela nám v dálce, kam nikdy nedojdeme, ve světě svého mládí, který už nikdy nepřipustí slabošské radosti domácího krbu.

Všichni jsme tam stáli jako opaření věřící po nějakém strašlivém zjevení na kazatelně a čekali jsme, co udělá teď,

ale zůstala nehybná jako vypnutý stroj. Bylo takové ticho, že jsem slyšel i vítr ve štěrku na pláni a měl jsem dojem, že tma kolem nás houstne, uzavírá nás v tom okamžiku a že se tu stalo něco daleko rozhodnějšího než cokoli dole v kráteru. Jako otřesný podpis pod malbou z krve, ponížení a ztrát. Nakonec pro ni došel Wall. Byl dobře o metrák těžší, ale stejně si dával pozor. Mluvil k ní, ale nerozuměl jsem mu; z útržků jsem ale měl dojem, že mluví po seversku, po jejím. Po chvíli jí vzal nůž z ruky a otřel si ho o kabát.

"Tak teda," obrátil se k nám beze stopy sarkasmu a možná i s trochou smutku v hlase. "Řek bych, že teď už můžeme jít."

Nakonec měl Wall pravdu jenom napůl. Jak řekl, Kapitáni nás z doupat pod zemí nevykouřili, ale přesto nás připravili o spoustu životů. Časem odpadli a věci se vrátily k normálu... přinejmenším k tomu, co je normální tady uprostřed Velké prázdnoty. Bydlíme v podzemním bludišti pod černou horou, v síti tunelů a skladů plných zázraků a strojů, kterým nikdy nepřijdeme na kloub, kde si kdysi naši předkové za dlouhého spánku nechávali zdát o sladkém spokojeném světě, do něhož se jednou probudí. Bradley chodí do školy, a i když se učí předměty dost odlišné od těch, co studoval v Edgevillu, stejně je školák. Já pod zemí pěstuju zeleninu, ovoce a obilí, Callie se stará o skladování zásob a zbraní, Kiri cvičí lidi do boje. A Wall... no, Wall je někde jinde, v nějaké skrýši se svým létacím strojem, dohlíží na prohlídky a plánuje, co provede s celou letkou, až ji bude mít, aby se pořádně pomstil i Kapitánům na družicích. Skoro by se zdálo, že se pro nás mnoho nezměnilo, ale samozřejmě se změnilo všechno.

Když jsem dopsal největší kus téhle historie a dal jsem ho přečíst Callie, zeptala se mě, proč jsem ji nazval "Dějiny lidstva", když zachycuje tak krátký časový úsek a vůbec se nezabývá tím, co jsme se dozvěděli o světě našich předků. V tom měla pravdu, o ničem takovém nepíšu. Viděl jsem malby našich předků, četl jsem jejich knihy, poslouchal jsem jejich hudbu, nedobral jsem se konce jejich úvah a znalostí a většinou mě to naplňovalo obdivem. Jejich kultura ale stejně nevyváží hromadné vyvražďování, barbarství, nekonečné utrpení, hanebnosti, nemoci, kmenovou tupost, biliony znásilněných a ponížených, co skládají historii onoho světa až do záhadného konce (pochybuju, že se kdy dozvíme, co se stalo, pokud nám to neřeknou Kapitáni). To, co nám provedli v Černé zahradě, není nic proti tehdejším zvěrstvům, i když k tomu připočtete sedm století lhaní a zotročování. V každém případě jsou podle mě Kapitáni zbytky toho starého světa a ten je brzy stáhne za sebou. Stejně jako lidi typu Walla nebo Kiri, jak doufám. A pak se té únavné historie konečně zbavíme, možná ne úplně, ale aspoň se budeme moci pustit do něčeho nového, když k tomu najdeme odvahu.

Dokud jsem bydlel v Edgevillu, nikdy jsem moc nepřemýšlel o Bohu nebo o náboženství. Kapitáni nejspíš nastoupili na jeho místo, a když si můžete s Bohem pokecat, kdykoli chcete,

nepřemýšlíte tolik o tajemství života. Ale všechno zlé je k něčemu dobré, protože ve starém světě napáchalo náboženství dost průšvihů. Jednou jsem našel ohmatanou Biblii a na obálce obrázek Boha jménem Jehova, staříka s divokýma očima, krutými ústy, plnovousem a huňatým obočím. Vypadal hodně jako Wall, a když se venku dívám na zamračené nebe před bouřkou - tady na pláních bývá jasno málokdy -, představuji si na něm toho vzteklého vousáče a napadá mě, jestli tu Wall není místo něj, jestli není ten typ vůdce, co si lidé dosazovali za boha, silný, hlučný a krvelačný chlap, co zná jen jednu cestu k cíli. Teď Walla a Kiri potřebujeme, potřebujeme jejich dravci srdce, jejich smrtonosnou vůli k moci, ale je jasné - přinejmenším mám ten dojem -, že brzy nadejde čas, kdy už je potřebovat nebudeme, a snad v to teď musíme doufat, že se naučíme vybírat jiné vůdce, že neskončíme jako opice nebo Kapitáni.

Starý Hay mi zapomněl povědět, jak ukončit příběh, a já to teď určitě dělám všechno špatně a snažím se vysvětlit, co myslím termínem "Dějiny lidstva" a jak jeho omezení na pár týdnů štěstí a zrad a cesty na pláň a boje v kráteru zahrnuje všechny základní rysy celých dějin a naší naděje, že se můžeme změnit. Ale je to můj příběh, jediný, co stojí za vyprávění, tak prostě píšu, jak nejhůř to jde, a doufám, že špatný nebo neohrabaný konec se k tomu neobratnému vyprávění hodí, že právě tak otřepaně a nejednoznačně končí i naše životy.

V několika dnech a týdnech po bitvě jsme se s Callie odci-zili. Bylo to hlavně kvůli Kiri - v její přítomnosti jsme se necítili dobře, i když neprojevovala zájem ani o jednoho z nás. Začal jsem si s Maddy, spíš abychom si pofoukali rány než z vášně. Srdce nám to nezlomilo, nic se v nás nezměnilo, ale bylo nám dobře. Dokonce i tehdy jsem napůl doufal, že se dáme s Callie zase dohromady, ale i když jsme se s Maddy rozešli, držela se Callie zpátky a já za ní chodit nechtěl. Stejně jako toho večera, co nás přistihla Kiri, jsem měl dojem, že naše láska byla dětinská, že jsme se chovali jako postavy na divadle, že naše touha byla klam a svědčila jen o potřebě být středem pozornosti svého okolí, jako bychom byli herci v zábavné, ale pokleslé frašce. A tak jsme jen dál zapírali, co je teď jasné.

Nebudu tu nějak dramaticky popisovat, jak jsme se dali zase dohromady, protože na tom nic dramatického nebylo. Jednou večer za mnou přišla do pokojíka na farmě, kde jsem přespával, když se mi nechtělo domů, a po chvíli kličkování a plácání se z nás zase stali milenci. Ale tentokrát jsme to brali smrtelně vážně, dotýkali jsme se navzájem opatrně a uctivě jako slepec osahává tvář sochy, bylo to něco úplně jiného než upocený radostný sebeklam edgevillské nevěry a já si uvědomil, že pokud bylo v našem poměru něco dobrého, vyžrálo to, vykvetlo a to je na tom krásné, to je na tom úžasné, že přes všechny potíže a omyly a zmatek, co v sobě nosíme, vyklíčí v té jalové hlíně lidského ducha semínko a občas z něj vyroste něco rovného, zeleného a opravdového. Jak jsem té noci ležel vedle Callie, možná to

nebylo správné, ale nedokázal jsem litovat ničeho, co se stalo, nikoho z nás, ani Kiri, co se teď ve snu mění v černý šíp a míří na srdce nepřítele. Napadlo mě, že se všichni stáváme tím, co potřebujeme, k čemu nás předurčil už začátek našeho příběhu: z Kiri bude smrt, z Brada muž, z Callie a ze mě obyčejní milenci; snad jsme to odjakživa považovali za samozřejmost, ale teď jsme oba pochopili, že jsme neměli sebemenší právo v něco takového doufat. Bylo krásné a čisté servat ze sebe cáry starých pohnutek a poddat se tomu míru, co dáváme jeden druhému, pochopit, kdo jsme a proč, že Mizerové jsou vlastně dobráci, kteří překročili hranici svobody, že minulost už má dost umírání a budoucnost máme na dosah ruky.

přeložil Robert Tschorn *ilustroval Jiří Filípek*

Copyright (c) by Lucius Shepard.

Published by agreement with the author

and the author's agents, Ralph M. Vicinanza, Ltd.